**UDKAST**

**Forslag**
til
Lov om ændring af lov om begravelse og ligbrænding, lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald
(Frit kirkegårdsvalg, nye regler for begravelse og anbringelse af aske, godkendelse af krematorier og kommunale begravelsespladser, opdaterede regler for personregistrering)

**§ 1**

I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 12. juni 2023, foretages følgende ændringer:

**1.** *§ 3, stk. 1,* affattes således:

»Ligbrænding skal ske i krematorier. Kirkeministeren godkender opførelse, udvidelse og nedlæggelse af krematorier.«

**2.** I *§ 3, stk. 2*, indsættes som *2. pkt.:*

»Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler herom.«

**3.** I *§ 3* indsættes efter stk. 3 som nye stykker:

*»Stk. 4.* Biskoppen kan tillade, at asken deles i to dele, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde.

*Stk. 5.* Biskoppen kan tillade, at urnen med asken nedsættes på privat ejendom. Der kan højst tillades to urner nedsat på den samme private ejendom, og tilladelse til urnenedsættelse kan alene meddeles, når

1) der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde,
2) den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, er mindst 5000 $m^2$,
3) afdøde havde en særlig tilknytning til den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, og
4) den private ejendoms ejer meddeler samtykke til, at urnen kan nedsættes på ejendommen.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 6.

**4.** *§ 3, stk. 4, 1. pkt.*, der bliver stk. 6, 1. pkt., ophæves.

**5.** I *§ 3, stk. 4, 2. pkt.*, der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »Biskoppens afgørelse« til: »Biskoppens afgørelse efter stk. 4 og 5,«.

**6.** I *§ 4* indsættes som *stk. 2:*

»*Stk. 2.* Kirkeministeren kan fastsætte regler om begravelse og ligbrænding, som fraviger reglerne i kapitel 2, hvis en sådan fravigelse er nødvendig på grund af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.«

**7.** I *§ 5 a, stk. 4*, ændres »meddelelse« til: »anmodning«.

**8.** *§ 11, stk. 2*, affattes således:

»Når en præst i folkekirken medvirker ved begravelsen, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual, og begravelseshandlingen skal finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården, jf. dog stk. 3 og 4.«

**9.** I *§ 11* indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»*Stk. 3.* Biskoppen kan tillade, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, hvis omstændighederne taler derfor. Biskoppens afgørelse er endelig.

*Stk. 4.* Ved ligbrænding kan præsten tillade, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, hvis omstændighederne taler derfor. Præstens afgørelse kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 5.

**10.** I *§ 16, stk. 1*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Kirkeministeren kan ved meddelelse af tilladelse til anlæg af kommunale begravelsespladser lægge vægt på behovet for begravelsespladser i kommunen.«

## § 2

I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016, som ændret ved § 3 i lov nr. 1772 af 29. december 2025, foretages følgende ændringer:

**1.** *§ 14* affattes således:

»*Stk. 1.* Enhver har ret til at blive begravet på folkekirkens kirkegårde, jf. dog stk. 2.

*Stk. 2.* Menighedsrådet kan afvise at begrave udensognsboende, som ikke har en særlig tilknytning til sognet, hvis det er nødvendigt af hensyn til betjening af sognets egne beboere eller udensognsboende med særlig tilknytning til sognet. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende

1) tidligere har haft bopæl i sognet,
2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller
3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.«

**2.** I *§ 17* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»*Stk. 4.* Kirkeministeren kan fastsætte regler om brugsret til gravsteder.«

**3.** *§ 47 a* affattes således:

»**§ 47 a.** Kirkeministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder om, at afgørelser efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.«

**§ 3**

I lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald, som ændret ved § 12 i lov nr. 279 af 26. maj 1976, lov nr. 235 af 2. april 1997 og § 1 i lov nr. 249 af 23. marts 2010, foretages følgende ændringer:

**1.** Lovens *titel* affattes således:

**»Lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om udstedelse af attester«.**

**2.** I *§ 1, stk. 1,* ændres »Den Elektroniske Kirkebog og CPR« til: »personregistreringssystemet PERSON.«

**3.** *§ 4* affattes således:

»**§ 4.** Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om personregisterførernes sagsbehandling efter denne lov.

*Stk. 2*. Kirkeministeren fastsætter regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.«

**§ 4**

I lov nr. 258 af 28. juni 1920 om Indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske Landsdele, foretages følgende ændring:

**1.** *§ 4, stk. 2,* affattes således:

»Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og regler om personregisterførernes sagsbehandling, om tilsyn

med civilregistrering og om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.«

**§ 5**

Loven træder i kraft den 1. juli 2027.

**§ 6**

*Stk. 1.* Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

**UDKAST**

*Bemærkninger til lovforslaget*

*Almindelige bemærkninger*

Indholdsfortegnelse


| | |
|---|---|
| 1. | Indledning og baggrund |
| 2. | Lovforslagets hovedpunkter |
| 2.1. | Revision af reglerne på begravelsesområdet |
| 2.1.1. | Frit kirkegårdsvalg |
| 2.1.1.1. | Gældende ret |
| 2.1.1.2 | Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning |
| 2.1.2. | Nye muligheder for begravelse og anbringelse af aske |
| 2.1.2.1. | Gældende ret |
| 2.1.2.2. | Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning |
| 2.1.3. | Godkendelse af krematorier og kommunale begravelsespladser |
| 2.1.3.1. | Gældende ret |
| 2.1.3.2. | Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning |
| 2.2. | Opdatering af reglerne for personregistrering |
| 2.2.1. | Gældende ret |
| 2.2.2. | Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning |
| 3. | Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige |

| | |
|---|---|
| 4. | Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. |
| 5. | Administrative konsekvenser for borgerne |
| 6. | Klimamæssige konsekvenser |
| 7. | Miljø- og naturmæssige konsekvenser |
| 8. | Forholdet til EU-retten |
| 9. | Hørte myndigheder og organisationer m.v. |
| 10. | Sammenfattende skema |


## 1. Indledning og baggrund

Kirkegårdene er i forandring og skal i højere grad kunne favne mangfoldighed, individuelle løsninger, nye gravformer og større fleksibilitet. Begravelse og bisættelse berører både den enkeltes ønske om frihed og selvbestemmelse samt de efterladtes ønsker til afsked og minde. Ændrede livsformer, nye sorgudtryk og kulturel mangfoldighed stiller nye krav til reguleringen på området, ligesom den øgede digitalisering af samfundet også har fået betydning for sagsgangene i forbindelse med anmeldelse af fødsler og dødsfald samt udstedelse af attester.

Den daværende kirkeminister anmodede i 2025 Det Etiske Råd om en udtalelse om to borgerforslag vedrørende mere lempelig omgang med aske fra afdøde. Det Etiske Råd afgav på den baggrund en udtalelse i maj 2025 vedrørende fire mulige ændringer af lovgivningen vedrørende begravelse, henholdsvis spredning af aske andre steder end på åbent hav, deling af asken fra afdøde, placering af urner i eget hjem og fremstilling af smykker indeholdende aske fra afdøde. Alle medlemmer af Det Etiske Råd (16 rådsmedlemmer) anbefalede, at spredning af asken fra afdøde andre steder end på åbent hav tillades, 15 rådsmedlemmer anbefalede herudover, at deling af asken fra afdøde tillades, mens 9 rådsmedlemmer herudover anbefalede, at placering af urner i eget hjem samt smykker indeholdende aske fra afdøde tillades. Fælles for alle rådsmedlemmer er, at de mener, at hensynet til afdøde, til de pårørende og til samfundet bør spille en central rolle i forbindelse med ændring af reglerne på begravelsesområdet.

Det er på den baggrund Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der bør foretages en revision af reglerne på begravelsesområdet og personregistreringsområdet, som både tilgodeser hensynet til de involverede parter og følger med udviklingen i danskernes begravelsesmønster samt ændrede livsformer og familierelationer.

Formålet med lovforslaget er på den baggrund at foretage en revision af reglerne på begravelsesområdet med henblik på for det første at indføre frit kirkegårdsvalg og foretage en præcisering og forenkling af reglerne om brugsret til gravsteder.

Lovforslagets formål er derudover at indføre nye muligheder for begravelse og anbringelse af aske i form af nye regler vedrørende begravelseshandling uden for kirken, askedeling, jordpåkastelse efter kremering, at præcisere reglerne for urnenedsættelse på privat grund samt at indføre hjemmel til, at der kan fastsættes regler om askespredning på land og særlige regler om begravelse og ligbrænding i forbindelse med krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.

Lovforslagets formål er for det tredje at præcisere og kodificere reglerne vedrørende godkendelse af krematorier og kommunale kirkegårde.

Endelig er lovforslagets formål at opdatere bemyndigelsen til at fastsætte regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald samt udstedelse af attester.

## 2. Lovforslagets hovedpunkter

### 2.1. Revision af reglerne på begravelsesområdet

2.1.1. Frit kirkegårdsvalg

2.1.1.1. Gældende ret

Folkekirken har pligt til at sørge for, at der er tilstrækkeligt med begravelsesplads for sognets beboere, og sognets beboere har ret til at blive begravet på kirkegården i det sogn, hvor de bor, jf. §§ 9 og 14 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Personer uden for sognet, der enten har ægtefælle, forældre eller børn begravet på kirkegården, eller som på særlig måde har været knyttet til sognet, ligestilles med personer, der bor i sognet, og har således også ret til at blive begravet på sognets kirkegård, jf. § 14, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Herudover kan andre få adgang til at blive begravet på sognets kirkegård. Menighedsrådet kan dog afvise at begrave andre, hvis det er nødvendigt ud

fra hensynet til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets egne beboere, jf. § 14, stk. 3, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Reglerne i § 14 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, skal ses i sammenhæng med § 7 i lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning, der vedrører medlemmers ret til kirkelig betjening.

Når man har ret til at blive begravet på et sogns kirkegård, har man ret til at få udlagt et gravsted med én gravplads. Hvis der er en efterlevende ægtefælle, har man ret til at få udlagt et gravsted med to gravpladser, jf. § 15, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Når man får udlagt et gravsted, omfatter denne ret brugsretten til gravstedet for én brugsperiode, der svarer til fredningsperioden. Fredningsperioden er den periode, hvor et gravsted ikke kan nedlægges, hvilket som udgangspunkt er mindst 20 år for kistebegravelser og mindst 10 år for askeurner, jf. § 15, stk. 1, og § 17, stk. 1 og 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Reglerne i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde om brugsret til gravsteder suppleres af cirkulære nr. 168 af 5. august 1977, der indeholder vejledning til kirkegårdsbestyrelserne vedrørende de i praksis fulgte regler for brugsret til gravsteder, samt retningslinjer vedrørende udstedelse af gravstedsbreve. Cirkulæret indeholder bl.a. en mulighed for at indbringe kirkegårdsbestyrelsens afgørelser i sager vedrørende brugsret til gravsteder for Sundheds- og Kirkeministeriet. Sundheds- og Kirkeministeriet udtaler sig i den forbindelse alene vejledende i sagerne, og den endelige afgørelse i sager om brugsret til gravsteder henhører således under domstolene.

#### 2.1.1.2. Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Folkekirkens kirkegårde er i forandring, og der er mange steder givet mulighed for forskellige former for begravelse og urnenedsættelse, som kan være et attraktivt valg også for borgere uden for sognet. Derudover er der sket en demografisk udvikling, som har medført ændringer i danskernes begravelsesmønster og familierelationer således, at flere ønsker begravelse eller bisættelse på en anden kirkegård end kirkegården i det sogn, hvor de bor.

I dag har alle borgere ret til begravelse på kirkegården i det sogn, hvor de bor, og retten til begravelse på folkekirkens kirkegårde er således som udgangspunkt geografisk begrænset til bopælssognet. Sundheds- og Kirkeministeriet vurderer, at den gældende regulering ikke i tilstrækkelig grad

muliggør, at borgere, der ikke har tilknytning til eller bopæl i et sogn, kan blive begravet på det pågældende sogns kirkegård.

Samtidig er det Sundheds- og Kirkeministeriet vurdering, at folkekirkens kirkegårde har tilstrækkelig med fysisk plads på kirkegårdene til at kunne imødekomme et frit kirkegårdsvalg.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår på den baggrund, at der som det klare udgangspunkt indføres frit kirkegårdsvalg i Danmark. Det foreslås således at nyaffatte den gældende § 14, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde således, at det kommer til at fremgå heraf, at enhver har ret til at blive begravet på folkekirkens kirkegårde. Forslaget vil medføre, at retten til at blive begravet på folkekirkens kirkegårde som det klare udgangspunkt ikke længere er knyttet til afdødes bopæl.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for alle folkekirkens kirkegårde og vil medføre, at alle uanset bopæl har ret til at blive begravet på en hvilken som helst af folkekirkens kirkegårde, jf. dog den foreslåede § 14, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke ved, at der fortsat vil kunne fastsættes forskellige takster for henholdsvis indensogns- og udensognsboende samt for personer, der ikke er medlemmer af folkekirken.

Udover at medføre en større frihed for borgerne til at vælge kirkegård, forventes det også, at den foreslåede bestemmelse vil medføre en forenkling af sagsbehandlingen på kirkegårdene, da det herefter vil være det klare udgangspunkt, at enhver har ret til begravelse på kirkegården.

Der kan være nogle få kirkegårde i Danmark, som er særligt populære, og som alene har kapacitet til at begrave sognets beboere og udensognsboende med særlig tilknytning. For disse få kirkegårde vil en indførelse af frit kirkegårdsvalg uden undtagelser reelt betyde indførelse af en pligt for kirkegården til at udvide kirkegårdens areal af hensyn til betjening af udensognsboende uden særlig tilknytning til sognet, hvilket ministeriet ikke finder hensigtsmæssigt.

Derfor foreslås det, at der indføres mulighed for, at menighedsrådet kan afvise at begrave udensognsboende, som ikke har en særlig tilknytning til sognet, hvis det er nødvendigt af hensyn til betjening af sognets egne beboere eller udensognsboende med særlig tilknytning til sognet. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende 1) tidligere har haft bopæl i sognet, 2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller 3) har forældre, ægtefælle eller

børn, der er begravet på en kirkegård i sognet, jf. den foreslåede § 14, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Definitionen af særlig tilknytning svarer til definitionen i den gældende § 14, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Sundheds- og Kirkeministeriet forventer, at bestemmelsen vil have et begrænset anvendelsesområde, og at afvisning af begravelse af udensognsboende kun vil finde sted undtagelsesvis på ganske få kirkegårde i Danmark.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår endvidere, at der indføres bemyndigelse i § 17, stk. 4, og § 47 a, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde til, at kirkeministeren kan fastsætte regler om brugsret til gravsteder.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om stiftelse af brugsret til gravsteder, gravstedsbreve, brugsrettens indhold, ophør af brugsret samt regler om, at afgørelser om brugsret til gravsteder ikke kan påklages til Sundheds- og Kirkeministeriet. Den endelige afgørelse i sager vedrørende brugsret til gravsteder vil herefter, ligesom i dag, skulle træffes af domstolene, jf. grundlovens § 63.

Det forventes, at der vil ske en præcisering og en forenkling af de gældende regler om brugsret til gravsteder til gavn for såvel afdøde og pårørende som den daglige kirkegårdsadministration.

2.1.2. Nye muligheder for begravelse og anbringelse af aske
2.1.2.1. Gældende ret
Lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven) sætter faste rammer for, hvorledes begravelse må finde sted.

Der er som altovervejende hovedregel adgang til at blive nedsat i urne, kistebegravet eller blive spredt over åbent hav. Kistebegravelse kan kun finde sted på en kirkegård, mens urnenedsættelse også kan finde sted på de såkaldte skovbegravelsespladser, der administreres af kommunerne, samt i et meget begrænset omfang på privat grund.

Det fremgår således af begravelseslovens § 3, stk. 2, at asken skal nedsættes på en af de begravelsespladser, der er nævnt i § 2, stk. 1, eller anbringes på et andet sted, der er godkendt af kirkeministeren, mens begravelseslovens § 3, stk. 3, angiver, at asken kan spredes over åbent hav, hvis afdøde skriftligt har ønsket dette. Visse fjorde og bugter sidestilles med åbent hav. Det afgørende er, at der det pågældende sted er den fornødne gennemstrømning således, at asken hurtigt bliver opløst i vandet. Det er efter den gældende

regulering ikke lovligt at sprede aske på land, over en sø eller over visse fjorde og indlandsfarvand.

Biskoppen træffer i medfør af begravelseslovens § 3, stk. 4, afgørelser i sager vedrørende ansøgning om urnenedsættelse på privat ejendom og sager om deling af aske efter afdøde personer. Vejledning nr. 51 af 28. august 2008 indeholder retningslinjer til brug for behandling af sagerne. Efter praksis har der ikke været givet tilladelse til deling af aske med henblik på nedsættelse på to eller flere kirkegårde her i landet. For at opnå tilladelse til urnenedsættelse på privat grund skal følgende betingelser være opfyldt:

- Grunden eller ejendommen skal som udgangspunkt være mindst 5.000 kvadratmeter stor.
- Urnen skal bestå af et vandopløseligt materiale, for eksempel pap, støbt papirmasse eller lignende.
- Der skal tinglyses en deklaration på ejendommen, som forpligter ejeren af grunden til i 10 år fra urnens nedsættelse ikke at grave så dybt, at urnen bliver berørt.
- Urnen skal nedgraves i mindst 1 meters dybde.
- Der må ikke på det sted, hvor urnen nedsættes, anbringes sten, mindesmærker eller andet, der kendetegner stedet som begravelsesplads.

Der bliver ikke givet tilladelse til kistebegravelse på privat ejendom.

Ved kirkelig begravelse fastlægges begravelseshandlingens forløb af præsten efter forhandling med den, der ønsker begravelsen eller ligbrændingen foretaget, jf. begravelseslovens § 11, stk. 1. Når en præst i folkekirken medvirker, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual, jf. begravelseslovens § 11, stk. 2.

Folkekirkens jordpåkastelsesritual er senest autoriseret ved kgl. resolution af 12. juni 1992, samt bekendtgjort ved bekendtgørelse nr. 841 af 8. oktober 1992, og det omfatter 1. lovprisning, 2. jordpåkastelsen, 3. Fadervor og 4. Velsignelsen. Jordpåkastelsen skal ske i overensstemmelse med ritualet, jf. bekendtgørelsens pkt. VI, hvorefter præsten kaster jord på kisten tre gange, imens jordpåkastelsesordene fremføres.

Ved ligbrænding skal jordpåkastelsen foregå inden brændingen. Undtagelse herfra kan dog ske, når præsten finder, at omstændighederne taler derfor, jf. § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om begravelse og ligbrænding.

Begravelsesloven indeholder ikke udtrykkelig bestemmelse om, hvor begravelses- eller bisættelseshandlingen, hvor der medvirker en præst i

folkekirken, skal finde sted. Med henvisning til punkt IV 2a i cirkulære nr. 220 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding er det antaget, at når der medvirker en præst i folkekirken, skal begravelseshandlingen finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården. Det fremgår af det vejledende afsnit i ritualbogen vedrørende begravelse, at ved jordfæstelse afsluttes med jordpåkastelse på kirkegården. Hvor det er skik eller nødvendigt, kan jordpåkastelsen ved graven gå forud for gudstjenesten i kirken. Ved bisættelse foretages jordpåkastelse i kirken eller kapellet.

Begravelsesloven indeholder ikke regler, der giver mulighed for at fravige lovens regler i tilfælde af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.

2.1.2.2. Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er over en længere årrække sket en stigning i antallet af kremeringer. Ifølge tal fra Danske Krematoriers Landsforening døde i 2005 i alt 54.962 personer i Danmark, heraf blev 40.758 eller ca. 74 % kremeret, mens der i 2025 døde i alt 58.185 personer i Danmark, heraf blev 51.252 eller ca. 88 % kremeret.

I perioden fra 2015-2025 er der endvidere sket en fordobling i antallet af årlige askespredninger (fra ca. 2.900 i 2015 til ca. 5.900 i 2025). Samtidig hermed ses også en øget tendens til, at flere ønsker individuelle løsninger, nye gravformer og større fleksibilitet i valget af begravelsesformer. I vores nabolande Finland og Sverige er der på mange kirkegårde oprettet mindelunde i form af afgrænsede arealer på kirkegården, hvor det er tilladt at sprede aske, ligesom disse lande har givet mulighed for at fravige reglerne om begravelse i krisesituationer.

Foreningen Liv & Død foretog i 2022 en spørgeskemaundersøgelse blandt 1004 respondenter med henblik på at beskrive danskernes forhold til døden. På spørgsmålet ”Oplevede du, at du eller den afdøde havde ønsker eller forventninger til bisættelsen/begravelsen, som ikke kunne imødekommes?” fremgår det af svarene, at ca. hver femte (18%) havde oplevelser med ønsker – enten egne eller afdødes – der ikke kunne imødekommes ved begravelsen/bisættelsen. På spørgsmålet ”Hvilke af følgende forhold kunne du ønske dig var mulige?” (Her var der angivet en række fastlagte svarkategorier med mulighed for at svare ’ja’, ’nej’ eller ’ved ikke’ ud for hver af dem), oplyste 32 % af de adspurgte, at de ønskede, at det var muligt at få egen eller afdødes aske spredt over land.

Samlet set er der således sket en udvikling i danskernes begravelsesønsker, og det er på den baggrund Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der er behov for en revision af de gældende regler om begravelse med henblik på, at reguleringen i højere grad følger med udviklingen og giver mulighed for at imødekomme den enkeltes individuelle ønsker samtidig med, at fællesskabets behov tilgodeses og normer for værdighed opretholdes.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår på den baggrund, at der indsættes et nyt § 11, stk. 3, i begravelsesloven, hvorefter biskoppen kan tillade, at begravelseshandlingen i folkekirken finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, hvis omstændighederne taler derfor, samt et nyt § 11, stk. 4, i begravelsesloven, hvorefter præsten ved ligbrænding kan tillade, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, hvis omstændighederne taler derfor. Det foreslås, at biskoppens afgørelse efter den foreslåede § 11, stk. 3, er endelig, og at præstens afgørelse efter den foreslåede § 11, stk. 4, kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.

De omstændigheder, som kan tale for, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, vil fx kunne være situationer, hvor afdøde har doneret sin krop til lægevidenskaben, og hvor universitetet skal modtage liget inden for få dage efter dødsfaldet. Der vil endvidere kunne være tale om situationer, hvor kirkebygningen er midlertidigt lukket, hvor afdøde skal nedsættes på en kommunal urnebegravelsesplads, eller hvor der forventes mange deltagere til begravelseshandlingen, og hvor der ikke kan findes en tilstrækkelig rummelig kirke, kapel eller kirkegård inden for rimelig afstand. Begravelseshandlingen kan herefter holdes i et uindviet rum, eventuelt i fri luft fx på en kommunal urnebegravelsesplads, hvis biskoppen giver tilladelse hertil. Begravelseshandling på en kommunal urnebegravelsesplads vil udover biskoppens tilladelse kræve, at begravelsespladsen giver mulighed for begravelseshandling på den pågældende begravelsesplads.

Den foreslåede § 11, stk. 4, i begravelsesloven, vedrørende tilladelse til jordpåkastelse efter kremering forventes at have et snævert anvendelsesområde. De omstændigheder, som kan tale for, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, vil fx være i de situationer, hvor asken af et lig, der er brændt i udlandet uden forudgående jordpåkastelse, føres til Danmark for at jordfæstes, eller hvor der er andre særlige forhold vedrørende afdøde eller pårørende, som gør det nødvendigt at foretage ligbrænding før begravelseshandlingen finder sted, herunder fx hvis der er nære pårørende, som først kan deltage ved begravelseshandlingen på et senere tidspunkt pga. akut sygdom, udlandsophold eller lignende.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår derudover, at der indsættes en bemyndigelsesbestemmelse i begravelseslovens § 3, stk. 2, til at fastsætte nærmere regler om anbringelse af aske.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om spredning af aske på land inden for nærmere afgrænsede områder og eventuelt også askespredning over fjorde og indlandsfarvand under forudsætning af, at hensynet til miljøet ikke taler derimod.

Derudover foreslår Sundheds- og Kirkeministeriet, at der indsættes en ny bemyndigelsesbestemmelse i begravelseslovens § 4, stk. 2, hvorefter kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte regler om begravelse og ligbrænding, som fraviger reglerne i kapitel 2, hvis en sådan fravigelse er nødvendig på grund af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden. Det er Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der i lyset af den nuværende sikkerhedssituation er behov for at skabe hjemmel til, at visse regler i begravelsesloven kan fraviges i forbindelse med krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden, således at der fx kan foretages begravelse af lig, hvis det ikke er muligt at foretage kremering eller forsvarlig opbevaring af lig.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår endvidere, at der indsættes et nyt § 3, stk. 4, i begravelsesloven, hvorefter biskoppen kan tillade, at asken deles i to dele, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en udvidelse og præcisering af reglerne om askedeling med henblik på at tilgodese den øgede mobilitet i samfundet, hvor et menneske og en familie ofte føler sig knyttet til flere steder her i landet.

Den foreslåede bestemmelse medfører dels, at biskoppen kan træffe afgørelse om, at asken deles i to dele. Forslaget medfører endvidere, at den delte aske herefter skal anbringes i overensstemmelse med lovens bestemmelser. Asken vil herefter kunne nedsættes på en af de begravelsespladser, der er nævnt i § 2, stk. 1, anbringes i et kolumbarium, spredes over åbent hav, nedsættes på privat grund eller udføres til udlandet, hvis betingelserne herfor i øvrigt er til stede. Der vil være tale om en udvidelse af reglerne om askedeling, da det herefter vil være muligt at nedsætte aske på to kirkegårde eller begravelsespladser her i landet. Der vil i den forbindelse være udgifter forbundet med erhvervelse af gravsteder på begge kirkegårde eller begravelsespladser og til vedligeholdelse af gravstederne.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår endelig, at der indsættes et nyt § 3, stk. 5, i begravelsesloven, hvorefter biskoppen kan tillade, at urnen med asken nedsættes på privat ejendom. Der kan højst tillades to urner nedsat på den samme private ejendom, og tilladelse til urnenedsættelse kan alene meddeles, når 1) der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde, 2) den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, er mindst 5000 $m^2$, 3) afdøde havde en særlig tilknytning til den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, og 4) ejendommens ejer meddeler samtykke til, at urnen kan nedsættes på ejendommen.

Den foreslåede § 3, stk. 5, vil medføre en sproglig præcisering og kodificering af den gældende praksis. Med den foreslåede bestemmelse vil biskoppen kunne tillade urnenedsættelse på privat ejendom ud fra en konkret vurdering af den pågældende ansøgning, såfremt de fire betingelser i den foreslåede § 3, stk. 5, nr. 1-4, er opfyldt. Den foreslåede § 3, stk. 5, indeholder alene hjemmel til, at biskoppen kan tillade urnenedsættelse på privat ejendom, og der vil således ikke med hjemmel i bestemmelsen kunne gives tilladelse til anbringelse af urner med aske i private hjem.

I forhold til såvel den foreslåede § 3, stk. 4, i begravelsesloven, vedrørende askedeling og den foreslåede § 3, stk. 5, i begravelsesloven, om urnenedsættelse på privat grund vil det være en betingelse for biskoppens tilladelse, at afdøde havde et bestemt udtalte ønske om henholdsvis deling af asken eller urnenedsættelse på privat grund. Et bestemt udtalt ønske kan fx være afgivet skriftligt af afdøde eller være afgivet mundtligt til afdødes pårørende. Hvis der ikke foreligger et skriftligt ønske fra afdøde om askedeling, skal biskoppen vurdere, om de pårørendes udsagn om afdødes mundtlige tilkendegivelse er troværdig. Biskoppen kan i den forbindelse fx anmode de pårørende om at underskrive en tro- og loveerklæring.

Der vil alene kunne gives tilladelse efter de foreslåede § 3, stk. 4, og § 3, stk. 5, i begravelsesloven, såfremt det var afdødes ønske, at asken skulle deles, eller urnen skulle nedsættes på privat grund, og der vil således ikke kunne lægges vægt på de pårørendes ønsker, hvis dette ikke var afdødes ønske, eller gives tilladelse begrundet i uenighed i familien om, hvor asken skal placeres.

2.1.3. Godkendelse af krematorier og kommunale begravelsespladser

2.1.3.1. Gældende ret

Ligbrænding skal ske i krematorier, der er godkendt af kirkeministeren, jf. begravelseslovens § 3, stk. 1.

Bestemmelsen er i praksis blevet fortolket således, at kompetencen til at godkende krematorier både omfatter opførelse, udvidelse og ombygning af krematoriebygningen samt udskiftning af krematorieovne, ligesom ministeriet skal godkende, hvis krematorier ønskes nedlagt.

Ministeriets myndighedsansvar består i at sikre, at den nødvendige kremeringskapacitet er til rådighed. Det betyder, at Sundheds- og Kirkeministeriet i forbindelse med godkendelsesprocessen vurderer, om der er behov (befolkningsgrundlag) for projektet, og om finansieringen er til stede. Endvidere sikrer ministeriet sig, at de nødvendige bygnings- og miljømæssige godkendelser er tilvejebragt.

Krematoriedriften i Danmark varetages i dag af kommunalt og folkekirkeligt bestyrede krematorier, der er underlagt offentligretlig regulering. Krematoriedriften drives således som en myndighedsopgave i tilknytning til begravelsesvæsenet. Dette omfatter regulering om fastsættelse af takster med henblik på, at driften ikke genererer et økonomisk overskud, regulering af organisering, herunder mulighed for samarbejde mellem kirkegårds- og krematoriebestyrelser om krematoriedrift i et interessentskab, jf. begravelseslovens § 4 a, samt en række regler vedrørende driften, som bl.a. er fastsat i cirkulære om udførelse af ligbrænding.

Anlæggelse af begravelsespladser er ligeledes et offentligt reguleret anliggende. Reguleringen er bl.a. i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, der bl.a. har til formål at sørge for, at der er tilstrækkelig plads til begravelser på folkekirkens kirkegårde, og at disse fungerer som værdige og vel vedligeholdte begravelsespladser.

Folkekirken har pligt til at sørge for, at der er tilstrækkeligt med begravelsesplads for sognets beboere uanset deres religiøse tilhørsforhold, jf. § 9, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Trossamfund uden for folkekirken og kommuner har med kirkeministerens tilladelse mulighed for at anlægge begravelsespladser, jf. § 16 i begravelsesloven og § 6 i trossamfundsloven.

Det følger af begravelseslovens § 16, stk. 1, at kirkeministeren kan tillade anlæg af kommunale begravelsespladser. På sådanne begravelsespladser skal der af kommunen opføres mindst ét begravelseskapel, medmindre der alene skal ske urnenedsættelse på begravelsespladsen. Folkekirkens præster og præster i trossamfund uden for folkekirken kan foretage begravelse på pladsen. Det bemærkes, at i de større byer er bestyrelsen af folkekirkens kirkegårde udskilt til kommunalbestyrelsen. Disse kommunalt bestyrede kirkegårde er folkekirkelige kirkegårde, og skal således ikke forveksles med

de kommunale begravelsespladser, som kirkeministeren kan tillade anlæg af i medfør af begravelseslovens § 16.

Begravelseslovens § 16 anvendes i praksis til at tillade anlæg af kommunalt drevne urnebegravelsespladser (også benævnt skovbegravelsespladser).

Det er en betingelse for etableringen af en kommunal urnebegravelsesplads at det er kommunen, der har det overordnede ansvar for begravelsespladsen. Regler om bestyrelse, tilsyn og benyttelse m.v. skal som udgangspunkt fastsættes i en vedtægt, der skal godkendes af kirkeministeren, jf. begravelseslovens § 16, stk. 5. Ifølge oplysninger fra Skovbegravelse Administration, der samarbejder med en række kommuner og skovejere om administration af kommunale urnebegravelsespladser, blev der i 2025 nedsat 584 urner på kommunale urnebegravelsespladser. Der er pr. 1. september 2026 godkendt i alt 25 kommunale urnebegravelsespladser.

#### 2.1.3.2. Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Krematorievirksomhed udøves i Danmark som en myndighedsopgave i tilknytning til kirkegårdsdrift. Sundheds- og Kirkeministeriets myndighedsansvar består i at sikre, at den fornødne kremeringskapacitet altid er til rådighed. Der har i praksis vist sig at være usikkerhed om, hvilke ændringer i krematorier der skal godkendes af kirkeministeren, herunder om ministeriet skal godkende nedlæggelse af et krematorie.

Sundheds- og Kirkeministeriets finder på den baggrund, at der er behov for en præcisering og afgrænsning af reglerne om godkendelse af krematorier i begravelseslovens § 3, stk. 1.

Forslaget til nyaffattelse af begravelseslovens § 3, stk. 1, vil medføre, at kirkeministeren godkender opførelse, udvidelse og nedlæggelse af krematorier.

Sundheds- og Kirkeministeriet vil i forbindelse med behandling af en ansøgning om udvidelse af krematorie vurdere, om der er behov (befolkningsgrundlag) for projektet, og om finansieringen er til stede. Ministeriet sikrer desuden, at de nødvendige bygnings- og miljømæssige godkendelser er tilvejebragt. Det afgørende for, om dispositionen skal godkendes af kirkeministeren, vil være, om udvidelsen ændrer ved krematoriets kapacitet.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre en videreførelse af gældende ret, hvorefter ligbrænding skal ske i krematorier, der er godkendt af kirkeministeren. Lig skal herefter afbrændes i krematorier, og det er ikke

tilladt af udføre andre former for nedbrydning af lig, herunder fx formuldning.

I forbindelse med Sundheds- og Kirkeministeriets behandling af ansøgninger om etablering af kommunale begravelsespladser efter begravelseslovens § 16, stk. 1, som fx de såkaldte kommunale skovbegravelsespladser, har der udviklet sig en praksis, hvorefter ministeriet som udgangspunkt meddeler afslag på ansøgning om etablering af en kommunal begravelsesplads, såfremt der inden for kommunen allerede er etableret en kommunal begravelsesplads, hvor der er tilstrækkelig kapacitet til det eksisterende behov for begravelsespladser i kommunen, og såfremt den ansøgte begravelsesplads ikke i markant grad har en anden indretning eller imødekommer behov, som ikke kan imødekommes på den eksisterende urnebegravelsesplads. Baggrunden herfor er, at etablering af begravelsespladser er en frivillig opgave for kommunen, og at kommunen ikke som folkekirken har pligt til at stille begravelsesplads til rådighed for kommunens borgere. Det er Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der er behov for kodificering af denne praksis. Sundheds- og Kirkeministeriet bemærker i den forbindelse, at de kommunale begravelsespladser, jf. begravelseslovens § 16, ikke må forveksles med de kommunalt bestyrede kirkegårde i de større byer, der er folkekirkelige kirkegårde, der bestyres af kommunalbestyrelsen.

Det foreslås på den baggrund, at der indsættes et nyt § 16, stk. 1, 2. pkt., i begravelsesloven, hvorefter kirkeministeren ved meddelelse af tilladelse til anlæg af kommunale begravelsespladser kan lægge vægt på behovet for begravelsespladser i kommunen.

Forslaget vil medføre, at det herefter fremgår direkte af ordlyden af § 16, stk. 1, at kirkeministeren, i forbindelse med behandling af ansøgninger om anlæg af kommunale begravelsespladser, kan foretage en vurdering af behovet for begravelsespladser i kommunen og i den forbindelse inddrage oplysninger om, hvorvidt kommunen allerede har etableret kommunale begravelsespladser, hvor der fortsat er ledig kapacitet. I forbindelse med ansøgning om etablering af en kommunal begravelsesplads i en kommune, der allerede har etableret en kommunal begravelsesplads, hvor der er ledig kapacitet, vil det kunne indgå i vurderingen, om den ansøgte nye kommunale begravelsesplads adskiller sig fra den eksisterende kommunale begravelsesplads ved at have en anden indretning eller imødekomme et behov, som ikke imødekommes på den eksisterende kommunale begravelsesplads.

Formålet med forslaget er ikke at begrænse kommunernes mulighed for at anlægge kommunale begravelsespladser som et supplement til folkekirkens

kirkegårde, og Sundheds- og Kirkeministeriet finder fortsat, at begravelsesloven i sin helhed sikrer mangfoldighed og mulighed for neutrale begravelsespladser i alle kommuner, der ønsker at etablere en kommunal begravelsesplads.

Forslaget medfører ikke i øvrigt ændringer i forhold til behandlingen af ansøgninger om tilladelse til anlæggelse af kommunale begravelsespladser. Ansvaret for drift og vedligeholdelse af kommunale begravelsespladser påhviler således fortsat vedkommende kommune, ligesom det vil være kommunen, der fastsætter betalingen for benyttelse af begravelsespladsen i form af takster for begravelse og vedligeholdelse m.v. Regler om bestyrelse, tilsyn og benyttelse m.v. skal fortsat fastsættes i en af kirkeministeren stadfæstet vedtægt eller i særlige tilfælde på anden måde efter kirkeministerens nærmere bestemmelse, jf. begravelseslovens § 16, stk. 4.

### 2.2. Opdatering af reglerne for personregistrering

2.2.1. Gældende ret

De gældende regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald (udenfor de sønderjyske landsdele) fremgår af lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald med senere ændringer. Anmeldelse af fødsler og dødsfald sker til folkekirkens ministerialbøger, i dag personregistreringssystemet PERSON. Personregistreringssystemet PERSON, der er en del af CPR-systemet, indeholder både oplysninger af civil karakter som fx navne og familierelationer og oplysninger af folkekirkelig karakter som fx dåb og konfirmation. Det er personregisterførerne – dvs. den kirkebogsførende sognepræst eller efter delegation kordegnen - i sognene, som foretager sagsbehandling og registrering af anmeldelsen.

De gældende regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald for de sønderjyske landsdele fremgår af lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske landsdele. Det fremgår heraf, at Sønderjylland også efter genforeningen den 15. juni 1920 fortsætter med civilregistrering af hændelser som fx fødsel, navngivning og dødsfald i det sønderjyske personregister. Det betyder eksempelvis, at en fødsel, hvor den fødende er bosiddende i Sønderjylland, skal anmeldes til personregisteret i den fødendes bopælskommune og ikke til personregisterføreren i den fødendes bopælssogn, som det er tilfældet i resten af Danmark. Kirkelige hændelser i Sønderjylland registreres af personregisterførerne i de sønderjyske sogne.

Det fremgår af § 4 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald, at nærmere regler om afgivelse af anmeldelser, herunder om de attester mv., der skal

følge med anmeldelser, fastsættes af kirkeministeren. Det fremgår af bemærkningerne til § 4, jf. Folketingstidende 1967-68, 2. samling, tillæg A, spalte 259-464, at "I henhold til denne bestemmelse vil der kunne gives nærmere forskrifter om formen for anmeldelse, om fristen for deres afgivelse og om til hvilken ministerialbogsfører de skal afgives. Ligeledes vil der kunne gives nærmere forskrifter om, hvilke attester, der skal fremlægges i forbindelse med anmeldelser."

Det fremgår endvidere af § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske Landsdele, at der efter forhandling mellem justitsministeren og kirkeministeren fastsættes regler om, i hvilke tilfælde der skal ske tilmeldelse fra personregistrene til ministerialbøgerne i det øvrige Danmark, og i hvilke tilfælde førerne af personregistrene skal gøre tilførsel til disse om tilmeldelser, der er sket til ministerialbøgerne.

De nævnte bemyndigelsesbestemmelser er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1144 af 30. september 2010 om anmeldelse af fødsler, bekendtgørelse nr. 1145 af 30. september 2010 om anmeldelse af dødsfald og bekendtgørelse nr. 572 af 22. november 1977 om anmeldelse af fødsel, navn og dødsfald i de sønderjyske landsdele.

Ved lov nr. 622 af 12. juni 2013 om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, anmodninger, meddelelser og erklæringer til offentlige myndigheder blev pligt til obligatorisk selvbetjening implementeret på civilregistreringsområdet. Anmeldelse af navn er således omfattet af obligatorisk digital selvbetjening. Det bemærkes, at anmeldelse af fødsler og dødsfald ikke er omfattet af reglerne om obligatorisk digital selvbetjening, da det kun undtagelsesvis er borgeren, der er anmeldelsespligtig.

I dag udstedes der mere end 150.000 attester årligt fra folkekirken eller fra de sønderjyske personregistre. De gældende regler vedrørende udstedelse af attester på baggrund af registrering i PERSON fremgår af §§ 9 – 13 i cirkulære nr. 57 af 30. juni 2006 om førelse af folkekirkens ministerialbøger i den elektroniske kirkebog og om udfærdigelse af attester og udskrifter m.v., som viderefører cirkulære nr. 123 af 14. august 1987 om folkekirkens og de anerkendte trossamfunds ministerialbøger, og cirkulære nr. 29 af 1. marts 1982 om førelse af personregistrene i de sønderjyske landsdele. Cirkulære nr. 57 af 30. juni 2006 er alene gældende for den elektroniske kirkebog, og derfor er cirkulære nr. 123 af 14. august 1987 og cirkulære nr. 29 af 1. marts 1982 fortsat gældende i forhold til registreringer i papirministerialbøgerne. Udover regulering vedrørende registrering i den elektroniske kirkebog,

indeholder cirkulære nr. 57 af 30. juni 2006 regler vedrørende provstens tilsyn med folkekirkens ministerialbøger, hvorefter der påses, om registreringen er ført i overensstemmelse med gældende regler, om det tekniske udstyr er holdt i forskriftsmæssig stand og opbevares efter forskrifterne, samt om kirkebogsbilag opbevares betryggende, jf. cirkulærets § 7.

Ved en attest forstås et officielt dokument, som er udstedt af en personregisterfører i et sogn eller en sønderjysk kommune på grundlag af aktuelle registrerede oplysninger i personregistreringssystemet PERSON. Dokumentet bekræfter de oplysninger, der fremgår af personregistreringssystemet PERSON. Adkomst til en attest afhænger af, om borgeren er født i Danmark eller udenfor Danmark. Registrering på baggrund af international fremmedadoption eller surrogataftale godkendt af Familieretshuset sidestilles i denne sammenhæng med at være født i Danmark. Borgere, som er registreret i PERSON på baggrund af fødsel i Danmark, dåb i folkekirken eller som har foretaget en navneændring efter navneloven fra 2006, har ret til at få udstedt en personattest. Personattesten svarer i den sammenhæng til et "birth certificate", som udstedes i andre lande.

### 2.2.2. Sundheds- og Kirkeministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Digitaliseringen af personregistreringen har medført, at anmeldelse af fødsler som altovervejende hovedregel foretages digitalt af en jordemor via sundhedsvæsnets it-system og anmeldelse af et dødsfald af den dødsattestudstedende læge via Sundhedsdatastyrelsens digitale indberetningssystem. Tilsvarende foretages sagsbehandling i forbindelse med personregistrering i folkekirken og civilregistrering i de sønderjyske personregistre digitalt via Sundheds- og Kirkeministeriets digitale integrationer og den efterfølgende sagsbehandling foretages i personregistreringssystemet PERSON. Hertil kommer, at der er indført krav om obligatorisk digital selvbetjening og digital post, som har medført yderligere digitalisering på området.

De gældende bemyndigelsesbestemmelser i § 4 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald samt § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de Sønderjyske Landsdele er udformet før ikrafttræden af reglerne om obligatorisk digital selvbetjening og Digital Post og tager således udgangspunkt i, at anmeldelse af fødsler og dødsfald blev foretaget på papir af henholdsvis barnets forældre og de pårørende til en afdød. Tilsvarende blev den efterfølgende sagsbehandling foretaget på papir af personregisterførerne og registrering foregik i papirregisterbøger.

Det er Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at digitaliseringen af sagsbehandlingen vedrørende anmeldelse af fødsler og dødsfald har medført et behov for at revidere de gældende bekendtgørelser for anmeldelse af fødsler og anmeldelse af dødsfald.

For at gøre det muligt at foretage denne opdatering af de administrative regler, er det Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der er behov for at præcisere de gældende bemyndigelsesbestemmelser, hvor kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår på den baggrund, at § 4 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald nyaffattes således, at det kommer til at fremgå af § 4, stk. 1, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om personregisterførernes sagsbehandling efter denne lov. Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår endvidere en nyaffattelse af § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de Sønderjyske Landsdele, hvorefter kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og regler om personregisterførernes sagsbehandling, om tilsyn med civilregistrering og om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.

Det forventes, at der på baggrund af de foreslåede bemyndigelser vil blive fastsat en bekendtgørelse om personregistrering, som afspejler den digitaliserede sagsgang vedrørende anmeldelse af fødsler og dødsfald.

For så vidt angår bemyndigelsen til at fastsætte regler for de sønderjyske landsdele forventes tillige, at der som noget nyt vil blive fastsat regler om, at Sundheds- og Kirkeministeriet mindst hvert andet år fører tilsyn med civilregistreringen i de sønderjyske kommuner. Ved tilsynet skal det påses, at civilregistreringen sker i overensstemmelse med gældende regler. I dag føres alene tilsyn med personregistreringen inden for folkekirken og ikke tilsyn med civilregistreringen i Sønderjylland. Det er Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at det er uhensigtsmæssigt i lyset af den digitale udvikling, reglerne om databeskyttelse og den nuværende sikkerhedssituation, at der ikke føres tilsyn med civilregistreringen i Sønderjylland, og ministeriet foreslår på den baggrund, at der indføres hjemmel til at fastsætte regler herom.

Der forventes desuden, at der vil blive udstedt to nye cirkulærer om henholdsvis personregistrering i folkekirken og civilregistrering i Sønderjylland, som beskriver, hvordan myndighedernes sagsbehandling på området vil skulle varetages.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår endvidere en ændret ordlyd af § 1, stk. 1, i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald, således, at det fremgår heraf, at fødsler og dødsfald, der finder sted her i landet eller om bord i skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed derefter er en dansk havn eller lufthavn, skal anmeldes til personregistreringssystemet PERSON.

For så vidt angår udstedelse af attester indeholder de gældende hjemmelsbestemmelser i § 4 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald samt § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de Sønderjyske Landsdele bemyndigelse til, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke attester, der skal fremlægges i forbindelse med anmeldelse af en fødsel eller et dødsfald. Efter den gældende formulering af § 4 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald har kirkeministeren hjemmel til at fastsætte regler om, i hvilken form og hvortil, anmeldelsen skal ske, hvem der skal anmelde, og med hvilken frist en fødsel eller et dødsfald skal anmeldes. § 4 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald giver også ministeren hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke attester der skal fremlægges som dokumentation i forbindelse med anmeldelse af en fødsel eller et dødsfald til brug for personregisterførerens efterfølgende sagsbehandling i personregistreringssystemet PERSON.

Det er Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der ikke i dag er tilstrækkelig klar hjemmel til, at kirkeministeren kan fastsætte regler om udstedelse af attester generelt på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON, fx udstedelse af en Personattest eller en Fødsels- og dåbsattest.

Reglerne vedrørende attester er udformet på et tidspunkt, hvor attester blev udstedt på grundlag af oplysninger i papirkirkebogen i det sogn, der fysisk havde papirkirkebogen stående. I dag udskrives en attest på baggrund af registreringer i personregistreringssystemet PERSON. Digitalisering af kirkebøgerne har gjort det muligt, at en borger kan henvende sig til et hvilket som helst sogn eller sønderjysk personregister med henblik på at få udstedt en attest.

Det er Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at digitaliseringen og den stigende globalisering har medført et behov for at præcisere, hvilke attester en borger har ret til afhængigt af, om borgeren er fødselsregistreret i eller udenfor Danmark og dermed hvilken myndighed, der er ansvarlig for registrering af hændelsen. Det er endvidere Sundheds- og Kirkeministeriets vurdering, at der er behov for en ajourføring af reglerne, der tager højde for et øget behov for sikkerhed i attesterne, idet attester kan anvendes som

dokumentation fx i forbindelse med udstedelse af Mit ID og lægges til grund for oprettelse af identiteter i udlandet.

Sundheds- og Kirkeministeriet foreslår på den baggrund, at der indføres en bemyndigelsesbestemmelse i § 4, stk. 2, i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald, hvorefter kirkeministeren fastsætter regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON. Der foreslås endvidere tilsvarende tilføjelse i § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 28. juni 1920 om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de Sønderjyske Landsdele.

Det forventes, at de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser vil blive anvendt til at fastsætte regler ved bekendtgørelse om udstedelse af attester på baggrund af registreringer i personregistreringssystemet PERSON.

Endelig foreslår Sundheds- og Kirkeministeriet, at titlen til lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald opdateres således, at det herefter fremgår, at loven udover anmeldelse af fødsler og dødsfald også vedrører regler om udstedelse af attester.

## 3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for staten eller regionerne.

Udmøntning af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 4, nr. 1, vil have negative økonomiske konsekvenser for de sønderjyske kommuner, som forventes at få en ekstra udgift i forbindelse med tilsyn, der skal gennemføres hvert andet år. Denne udgift forventes årligt at udgøre i alt ca. 25.000 - 30.000 kr., som fordeles forholdsmæssigt mellem de sønderjyske kommuner baseret på antallet af civilregistreringer i de enkelte kommuner.

Lovforslaget har derudover konsekvenser for folkekirken.

Den foreslåede § 3, stk. 4, i begravelsesloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vedrørende askedeling vil således kræve en tilpasning af dels selvbetjeningsløsningen til anmodning om begravelse eller ligbrænding på www.borger.dk og dels personregistreringssystemet PERSON. Udgiften til disse tilpasninger er en engangsudgift og forventes at udgøre ca. 300.000 kr., som skal finansieres af fællesfonden. Forslaget vurderes at medføre et begrænset antal klager til Sundheds- og Kirkeministeriet, som kan håndteres inden for den nuværende bevilling.

Tilsvarende vil der være mindre økonomiske konsekvenser for fællesfonden og implementeringskonsekvenser, hvis bemyndigelseshjemlen i lovforslagets § 1, nr. 2, udmøntes, da der i givet fald vil skulle foretages justeringer i selvbetjeningsløsningen vedrørende anmodning om begravelse eller ligbrænding og i personregistreringssystemet PERSON. Udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 6, kan endvidere få økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser afhængig af, hvilke regler der fastsættes.

Lovforslagets § 2, nr. 1, vedrørende indførelse af frit kirkegårdsvalg kan have implementeringskonsekvenser for menighedsrådene, da det forventes at medføre behov for opdatering af kirkegårdsvedtægten, der skal godkendes af provstiudvalget, jf. § 12 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Udmøntning af lovforslagets § 3, nr. 3, og § 4, nr. 1, vedrørende bemyndigelse til udstedelse af regler om attester vil kræve en tilpasning af dels selvbetjeningsløsningen til attestbestilling på www.borger.dk og dels personregistreringssystemet PERSON. Udgiften til disse tilpasninger er en engangsudgift og forventes at udgøre ca. 750.000 kr., som skal finansieres af fællesfonden.

Lovforslaget vurderes i øvrigt at være udformet i overensstemmelse med de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning således, at systemtilpasning af selvbetjeningsløsningen på www.borger.dk giver størst mulig værdi i forhold til brugervenlighed og tilgængelighed for borgerne, når de skal bestille en attest.

**4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**

Den foreslåede § 3, stk. 4, i begravelsesloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, vedrørende askedeling, kan have mindre administrative konsekvenser for bedemænd i form af opdatering af IT-systemer. Tilsvarende vil der være lignende administrative konsekvenser, hvis bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 2 og 6, udmøntes.

**5. Administrative konsekvenser for borgerne**

Lovforslagets § 1, nr. 3 og 9, samt § 2, nr. 1, forventes at få positive administrative konsekvenser for borgerne, da forslagene giver borgerne flere muligheder for valg af begravelsesformer.

Udmøntning af lovforslagets § 1, nr. 2, kan få positive administrative konsekvenser for borgerne, hvis der fastsættes regler, der gør det tilladt at sprede

aske på land eller over fjorde og indlandsfarvand, da dette vil give borgerne flere muligheder for valg af begravelsesformer.

Udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 2, nr. 3, vurderes ikke at få negative administrative konsekvenser for borgerne, selvom der forventes at blive fastsat regler om afskæring af klageadgangen i sager om brugsret til gravsteder. Baggrunden herfor er, at Sundheds- og Kirkeministeriet i dag alene udtaler sig vejledende i sagerne. Den endelige afgørelse i sager om brugsret til gravsteder henhører således også i dag under domstolene, jf. grundlovens § 63.

**6. Klimamæssige konsekvenser**
Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

**7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser**
Lovforslaget forventes ikke at have miljø- eller naturmæssige konsekvenser. Forud for udmøntning af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 1, nr. 2, vil de miljø- og naturmæssige konsekvenser af askespredning på land og over fjorde og indlandsfarvand blive undersøgt.

**8. Forholdet til EU-retten**
Det følger af artikel 7, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (herefter legaliseringsforordningen), at en borger kan få udstedt en flersproget standardformular i tillæg til en attest til brug for dokumentation i et andet EU-land. Den nuværende standardformular (sprogbilag) er baseret på den nuværende udformning af de danske attester. Udmøntning af bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 3, nr. 3, og § 4, nr. 1, vedrørende fastsættelse af regler om attester, kan medføre ændringer i de danske attester. Dette vil medføre, at der vil skulle ske ændringer i de landespecifikke punkter til de flersprogede standardformularer (sprogbilag) i relation til legaliseringsforordningen, jf. art. 24, stk. 2 og 25, stk. 1.

Denne ændring skal foretages af Kommissionen på foranledning af Sundheds- og Kirkeministeriet via Justitsministeriet.

I henhold til legaliseringsforordningens artikel 22, stk. 1, litra b, skal medlemsstaterne uploade eksempler på offentlige dokumenter på denne hjemmeside: https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/repositories/commonly-used-public-documents/index_en.htm. En ændring af de danske

attester vil derfor betyde, at Sundheds- og Kirkeministeriet skal uploade nye eksempler på attester.

**9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.**

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 4. november 2026 til den 2. december 2026 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aabenraa Kommune, ADF – Det Administrative Fællesskab, alle biskopper, alle menighedsråd, alle provstiudvalg, alle stiftsøvrigheder, Brancheforeningen Danske Bedemænd, Danmarks Kordegneforening, Danmarks Provsteforening, Danske Krematoriers Landsforening, Danske Regioner, Den danske Præsteforening, Domstolsstyrelsen, Esbjerg Kommune, Folkekirkens Grønne Omstilling, Folkekirkens Uddannelses og Videnscenter (FUV), Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte, Foreningen af Danske Kirkegårdsledere, Haderslev Kommune, Jordemoderforeningen, KL, Kolding Kommune, Landsforeningen af Menighedsråd, Lægeforeningen, Skovbegravelse Administration, Sønderborg Kommune, Tønder Kommune, Vejen Kommune og 3F Fagligt Fælles Forbund.

| **10. Sammenfattende skema** | | |
|---|---|---|
| | Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«) | Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«) |
| Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner | Ingen. | Udmøntning af lovforslagets § 4, nr. 1, vil have negative økonomiske konsekvenser for de sønderjyske kommuner, som forventes at udgøre i alt ca. 25.000 - 30.000 kr. årligt. |
| Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner | Ingen. | Ingen. |
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v. | Ingen. | Ingen. |
| Administrative konsekvenser | Ingen. | Den foreslåede § 3, stk. 4, i begravelsesloven, vedrørende askedeling, kan |

| | | |
|---|---|---|
| for erhvervslivet m.v. | | have mindre administrative konsekvenser for bedemænd i form af opdatering af IT-systemer. Tilsvarende vil der være lignende administrative konsekvenser, hvis bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 2 og 6, udmøntes. |
| Administrative konsekvenser for borgerne | Lovforslagets § 1, nr. 3 og 9, og § 2, nr. 1, samt udmøntningen af lovforslagets § 1, nr. 2, forventes at få positive administrative konsekvenser for borgerne i form af flere valgmuligheder ved begravelse. | Ingen. |
| Klimamæssige konsekvenser | Ingen. | Ingen. |
| Miljø- og naturmæssige konsekvenser | Ingen. | Ingen. |
| Forholdet til EU-retten | Udmøntning af bemyndigelsesbestemmelserne i lovforslagets § 3, nr. 3, og § 4, nr. 1, vedrørende fastsættelse af regler om attester, kan medføre ændringer i de danske attester, som har betydning for de landespecifikke punkter til de flersprogede standardformularer (sprogbilag) i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1191 af 6. juli 2016 om fremme af den frie bevægelighed for borgere gennem en forenkling af kravene vedrørende fremlæggelse af visse offentlige dokumenter i Den Europæiske Union og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 (legaliseringsforordningen). | |
| Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X) | Ja<br><br>[] | Nej<br><br>[X] |

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

*Til § 1*

Til nr. 1

Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at ligbrænding skal ske i krematorier, der er godkendt af kirkeministeren.

Det foreslås, at *§ 3, stk. 1*, affattes således, at ligbrænding skal ske i krematorier. Kirkeministeren godkender opførelse, udvidelse og nedlæggelse af krematorier.

Formålet med den foreslåede nyaffattelse af § 3, stk. 1, er at præcisere og afgrænse bestemmelsens anvendelsesområde. Den foreslåede bestemmelse vil både omfatte krematorier, der bestyres af menighedsråd eller kirkegårdsbestyrelser og kommunalt bestyrede krematorier.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en videreførelse af gældende ret, hvorefter ligbrænding skal ske i krematorier. Lig skal således fortsat brændes i krematorier, der er godkendt af kirkeministeren, og det er ikke tilladt af udføre andre former for nedbrydning af lig, herunder fx formuldning.

Forslaget vil endvidere medføre, at kirkeministeren godkender opførelse, udvidelse og nedlæggelse af krematorier. Der er tale om en præcisering og kodificering af gældende ret.

Ved opførelse forstås opførelse af nye krematorier, mens der ved nedlæggelse forstås såvel hel som delvis nedlæggelse af eksisterende krematorier.

Ved udvidelse forstås udvidelse af krematoriets kapacitet, herunder fx udskiftning af krematorieovne og ombygning af krematoriebygningen. Det afgørende for, om dispositionen skal godkendes af kirkeministeren, vil være, om udvidelsen ændrer ved krematoriets kapacitet. Ændringer i krematoriedriften, som ikke påvirker krematoriets kapacitet, herunder fx omlægning til grøn energi, udskiftning af filtre eller lignende, vil herefter ikke skulle godkendes af kirkeministeren. Formålet med den foreslåede bestemmelse er ikke, at kirkeministeren herigennem skal foretage en regulering af krematoriekapaciteten på landsplan, men den foreslåede bestemmelse kan være med til at give ministeriet viden om ændringer i krematoriedriften, som kan have indvirkning på, om der på landsplan er tilstrækkelig kapacitet til at udføre kremering.

Sundheds- og Kirkeministeriet vil i forbindelse med behandling af en ansøgning om udvidelse af et krematorie vurdere, om der er behov (befolkningsgrundlag) for projektet, og om finansieringen er til stede. Ministeriet påser desuden, at de nødvendige bygnings- og miljømæssige godkendelser er tilvejebragt.

Sundheds- og Kirkeministeriet vil i forbindelse med behandling af en ansøgning om nedlæggelse inddrage krematoriekapaciteten i området samt baggrunden for ansøgningen om nedlæggelse.

Til nr. 2

Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at asken skal nedsættes på en af de begravelsespladser, der er nævnt i § 2, stk. 1, eller anbringes på et andet sted, der er godkendt af kirkeministeren. Dette kan fx være et kolumbarium.

Det fremgår endvidere af begravelseslovens § 3, stk. 3, at asken kan spredes over åbent hav, hvis afdøde skriftligt har ønsket dette, eller hvis det utvivlsomt var afdødes ønske. Visse fjorde og bugter sidestilles med åbent hav. Det afgørende er, at der det pågældende sted er den fornødne gennemstrømning således, at asken hurtigt bliver opløst i vandet. Det er efter den gældende regulering ikke lovligt at sprede aske på land, over en sø eller over visse fjorde og indlandsfarvand.

Derudover fremgår det af begravelseslovens § 3, stk. 4, at biskoppen kan tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde end nævnt i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Biskoppens afgørelse kan påklages til kirkeministeren. Efter praksis træffer biskoppen i medfør af denne bestemmelse afgørelse i sager vedrørende ansøgninger om urnenedsættelse på privat ejendom og sager om deling af aske efter afdøde personer.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 3, stk. 2, 2. pkt.,* hvorefter kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Forslaget medfører, at der indsættes en bemyndigelse i begravelseslovens § 3, stk. 2, til, at der kan fastsættes nærmere regler om anbringelse af aske.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler om spredning af aske på land inden for nærmere afgrænsede områder og

eventuelt også askespredning over fjorde og indlandsfarvand under forudsætning af, at hensynet til miljøet ikke taler derimod.

Det forventes således, at der forud for udmøntning af bestemmelsen vil blive foretaget en undersøgelse af de miljø- og naturmæssige påvirkninger af askespredning på land og over fjorde og indlandsfarvand.

Det forventes ikke, at bestemmelsen vil blive anvendt til at fastsætte regler, som gør det tilladt at opbevare urner i private hjem.

Til nr. 3

Det fremgår af § 3, stk. 4, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at biskoppen kan tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde end nævnt i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Biskoppens afgørelse kan påklages til kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Efter praksis træffer biskoppen i medfør af § 3, stk. 4, afgørelse i sager vedrørende ansøgninger om urnenedsættelse på privat ejendom og sager om deling af aske efter afdøde personer. Vejledning nr. 51 af 28. august 2008 indeholder retningslinjer til brug for behandling af sagerne. Efter praksis har der ikke været givet tilladelse til deling af aske med henblik på nedsættelse på to eller flere kirkegårde her i landet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 3, stk. 4*, hvorefter biskoppen kan tillade, at asken deles i to dele, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde.

Formålet med det foreslåede § 3, stk. 4, er at udvide og præcisere reglerne for askedeling.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at biskoppen kan træffe afgørelse om, at asken deles i to dele. Forslaget medfører endvidere, at den delte aske herefter skal anbringes i overensstemmelse med lovens bestemmelser. Asken vil herefter kunne nedsættes på en af de begravelsespladser, der er nævnt i § 2, stk. 1, anbringes i et kolumbarium, spredes over åbent hav, nedsættes på privat grund eller udføres til udlandet, hvis betingelserne herfor i øvrigt er til stede. Der vil være tale om en udvidelse af reglerne om askedeling, da det herefter vil være muligt at nedsætte aske på to kirkegårde eller begravelsespladser her i landet. Der vil i den forbindelse være udgifter

forbundet med erhvervelse af gravsteder på begge kirkegårde eller begravelsespladser og til vedligeholdelse af gravstederne.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at det er en betingelse for, at biskoppen kan meddele tilladelse til askedeling, at afdøde havde et bestemt udtalt ønske om deling af asken. Et bestemt udtalt ønske kan fx være afgivet skriftligt af afdøde eller være afgivet mundtligt til afdødes pårørende. Hvis der ikke foreligger et skriftligt ønske fra afdøde om askedeling, skal biskoppen vurdere, om de pårørendes udsagn om afdødes mundtlige tilkendegivelse er troværdig. Biskoppen kan i den forbindelse fx anmode de pårørende om at underskrive en tro- og loveerklæring.

Der vil alene kunne gives tilladelse til askedeling, såfremt det var afdødes ønske, at asken skulle deles, og der vil således ikke kunne lægges vægt på, at de pårørende ønsker, at asken deles, hvis dette ikke var afdødes ønske, eller gives tilladelse til askedeling begrundet i uenighed i familien om, hvor asken skal placeres.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at der vil kunne gives tilladelse til, at asken deles i to dele. Der vil således ikke kunne gives tilladelse til deling af asken i tre eller flere dele.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt *§ 3, stk. 5*, hvorefter biskoppen kan tillade, at urnen med asken nedsættes på privat ejendom. Der kan højst tillades to urner nedsat på den samme private ejendom, og tilladelse til urnenedsættelse kan alene meddeles, når 1) der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde, 2) den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, er mindst 5000 $m^2$, 3) afdøde havde en særlig tilknytning til den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, og 4) ejendommens ejer meddeler samtykke til, at urnen kan nedsættes på ejendommen.

Det foreslåede § 3, stk. 5, vil medføre en sproglig præcisering og kodificering af den gældende praksis, hvorefter biskoppen i medfør af § 3, stk. 4, kan træffe afgørelse om urnenedsættelse på privat grund.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at biskoppen vil kunne tillade urnenedsættelse på privat ejendom ud fra en konkret vurdering af den pågældende ansøgning, såfremt de fire betingelser i den foreslåede § 3, stk. 5, nr. 1-4, er opfyldt. Den foreslåede § 3, stk. 5, indeholder alene hjemmel til, at biskoppen kan tillade urnenedsættelse på privat ejendom, og der vil således ikke med hjemmel i bestemmelsen kunne gives tilladelse til anbringelse af urner med aske i private hjem.

Der vil højst kunne tillades to urner nedsat på den samme private ejendom således, at den pågældende ejendom ikke får karakter af en privat begravelsesplads af hensyn til behovet for tilsyn hermed.

Ved vurderingen af, om der foreligger et bestemt udtalt ønske fra afdøde om urnenedsættelse på privat ejendom, jf. den foreslåede § 3, stk. 5, *nr. 1*, vil der fx kunne lægges vægt på, at afdøde har afgivet et skriftligt ønske herom eller udtrykt ønsket mundtligt overfor afdødes pårørende. Hvis der ikke foreligger et skriftligt ønske fra afdøde om urnenedsættelsen på privat ejendom, vil biskoppen skulle vurdere, om de pårørendes udsagn om afdødes mundtlige tilkendegivelse er troværdig. Biskoppen vil i den forbindelse fx kunne anmode de pårørende om at underskrive en tro- og loveerklæring.

Der vil alene kunne gives tilladelse til urnenedsættelse på privat ejendom, såfremt det var afdødes ønske, at urnen skulle nedsættes på den pågældende private ejendom, og der vil således ikke kunne lægges vægt på, at de pårørende ønsker, at asken nedsættes på den private ejendom, hvis dette ikke var afdødes ønske.

Den foreslåede § 3, stk. 5, *nr. 2*, vil medføre en videreførelse af praksis om, at det er en betingelse for at få tilladelse til urnenedsættelse på privat ejendom, at den pågældende ejendom er mindst 5000 $m^2$. Biskoppen vil herefter ikke kunne meddele tilladelse til urnenedsættelse på en almindelig parcel- eller sommerhusgrund, medmindre ejendommen er mindst 5000 $m^2$. Forslaget medfører, at den samlede faste ejendom vil skulle udgøre mindst 5000 $m^2$, uanset om den samlede faste ejendom indeholder flere matrikler.

Den foreslåede § 3, stk. 5, *nr. 3*, vil medføre en videreførelse af praksis, hvorefter det er en betingelse for få tilladelse til urnenedsættelse på privat ejendom, at afdøde havde en særlig tilknytning til den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på. Ved vurderingen af, om afdøde havde særlig tilknytning til den ejendom, hvor urnen ønskes nedsat, vil der kunne lægges vægt på, om afdøde var tidligere ejer af ejendommen eller på anden måde, for eksempel ved slægtskab eller ved afdødes udøvelse af sit erhverv, har haft en særlig tilknytning til ejendommen.

Den foreslåede § 3, stk. 5, *nr. 4*, vil medføre en videreførelse af den gældende praksis om, at ejendommens ejer vil skulle give samtykke til urnenedsættelsen.

Der vil kunne knyttes vilkår til en tilladelse til urnenedsættelse på privat ejendom. Dette vil fx kunne være vilkår om, at der på det sted, hvor urnen

nedsættes, ikke anbringes sten, mindesmærke eller andet, der kendetegner stedet som begravelsesplads, således at den private ejendom ikke får karakter af privat begravelsesplads.

Der vil endvidere kunne knyttes et vilkår om, at urnen består af et materiale, der er opløseligt i vand, fx pap eller støbt papirmasse, og at urnen nedgraves i mindst 1 meters dybde. Derudover vil der kunne knyttes et vilkår om, at der på ejendommen tinglyses en deklaration, hvorefter den til enhver tid værende ejer af ejendommen forpligter sig til i 10 år fra urnens nedsættelse ikke at grave så dybt, at urnen berøres, og at stiftsøvrigheden skal være påtaleberettiget i henhold til deklarationen.

Til nr. 4

Det fremgår af § 3, stk. 4, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at biskoppen kan tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde end nævnt i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Biskoppens afgørelse kan påklages til kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Efter praksis træffer biskoppen i medfør af denne bestemmelse afgørelse i sager vedrørende ansøgninger om urnenedsættelse på privat ejendom og sager om deling af aske efter afdøde personer. Vejledning nr. 51 af 28. august 2008 indeholder retningslinjer til brug for behandling af sagerne.

Det foreslås, at *§ 3, stk. 4, 1. pkt.,* der bliver stk. 6, 1. pkt., ophæves.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter der foreslås indført henholdsvis et nyt § 3, stk. 4, hvorefter biskoppen kan tillade, at asken deles i to dele, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde, og et nyt § 3, stk. 5, hvorefter biskoppen kan tillade, at urnen med asken nedsættes på privat ejendom.

De foreslåede bestemmelser i lovforslagets § 1, nr. 3, vil erstatte den gældende § 3, stk. 4, 1. pkt., der derfor foreslås ophævet.

Til nr. 5

Det fremgår af § 3, stk. 4, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at biskoppen kan tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde end nævnt i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Biskoppens afgørelse kan påklages til

kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Efter praksis træffer biskoppen i medfør af denne bestemmelse afgørelse i sager vedrørende ansøgninger om urnenedsættelse på privat ejendom og sager om deling af aske efter afdøde personer. Vejledning nr. 51 af 28. august 2008 indeholder retningslinjer til brug for behandling af sagerne.

Det foreslås, at »Biskoppens afgørelse« ændres til »Biskoppens afgørelse efter stk. 4 og 5,« i *§ 3, stk. 4, 2. pkt.,* der bliver stk. 6, 1. pkt.

Forslaget vil medføre, at det herefter fremgår af § 3, stk. 4, der med den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 3, bliver § 3, stk. 6, at biskoppens afgørelser efter stk. 4 og 5, kan påklages til kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.

Forslaget vil medføre en videreførelse af den gældende adgang til at påklage biskoppens afgørelser om afslag på askedeling og afslag på urnenedsættelse på privat ejendom til kirkeministeren.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 3, hvorefter der indsættes nye stykker i begravelseslovens § 3, stk. 4 og 5, vedrørende biskoppens kompetence til at træffe afgørelse i 1. instans i sager om askedeling og urnenedsættelse på privat ejendom.

Forslaget skal endvidere ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 4, hvorefter begravelseslovens § 3, stk. 4, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., ophæves.

Til nr. 6

Det fremgår af § 47 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at en kirkegårdsbestyrelse ikke kan modsætte sig, at krigsdøde begraves på kirkegården, såfremt der er disponibel gravplads. Er dette ikke tilfældet, kan det fornødne areal tilvejebringes ved ekspropriation. Beslutningen herom træffes af kommunalbestyrelsen efter indhentet erklæring fra Styrelsen for Patientsikkerhed.

Lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven) indeholder ikke regler, der giver mulighed for at fravige lovens regler i tilfælde af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 4, stk. 2,* hvorefter kirkeministeren kan fastsætte regler om begravelse og ligbrænding som fraviger reglerne i kapitel 2, hvis en sådan fravigelse er nødvendig på grund af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.

Forslaget vil medføre, at kirkeministeren bemyndiges til at fastsætte regler, der fraviger reglerne i begravelseslovens kapitel 2 i tilfælde af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.

Den foreslåede bestemmelse vil både kunne anvendes til at fastsætte regler om, at de gældende regler ikke skal finde anvendelse, og til at fastsætte regler med et andet indhold, som modificerer de gældende regler. Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kirkeministeren kan fastsætte regler i bekendtgørelsesform, der helt eller delvist fraviger de gældende regler i begravelseslovens kapitel 2. Reglerne i begravelseslovens kapitel 2 vedrører anmodningen om begravelse og ligbrænding.

Det forudsættes, at kirkeministeren inddrager relevante myndigheder forud for udnyttelse af bemyndigelsesbestemmelsen.

Bestemmelsen kan finde anvendelse ved krig her i landet eller ved krig i udlandet, hvis det vurderes at være nødvendigt at fastsætte regler, der fraviger reglerne i begravelseslovens kapitel 2 i forhold til begravelse i Danmark af personer, der er døde i krig, fx ved massedød eller lignende.

Ved alvorlige epidemier forstås en hurtig og voldsom udbredelse af en smitsom sygdom. Ved en smitsom sygdom forstås en sygdom eller en tilstand, som er forårsaget af mikroorganismer eller andre smitstoffer, som kan overføres fra, til eller imellem mennesker. Det vil efter en konkret vurdering kunne være nødvendigt at fastsætte regler, der fraviger reglerne i begravelseslovens kapitel 2, hvis den alvorlige epidemi har medført et stort antal døde på samme tid eller inden for en kort periode, samt hvis begravelseslovens regler ikke kan anvendes på grund af risiko for smitte af den øvrige befolkning.

Et brud på forsyningssikkerheden anses for længerevarende, hvis det varer mere end tre døgn. Ved brud på forsyningssikkerheden forstås fx strømnedbrud.

Det forventes, at den foreslåede bemyndigelse vil have et snævert anvendelsesområde og alene blive anvendt i tilfælde af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden, som har betydning for

driften af begravelsesvæsenet, herunder krematoriedriften, således at det er nødvendigt at fastsætte regler, der fraviger reglerne i begravelseslovens kapitel 2. Der vil fx kunne fastsættes regler om, at lig begraves, uanset om afdøde ønskede kremering, hvis det ikke er muligt at foretage kremering eller opbevare lig forsvarligt på grund af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden. Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil alene kunne anvendes i den periode, hvor fravigelse er nødvendig på grund af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden. Når fravigelse af begravelseslovens kapitel 2 ikke længere er nødvendig på grund af de nævnte forhold, vil de fastsatte regler om fravigelse skulle ophæves, og reglerne i begravelseslovens kapitel 2 vil herefter skulle anvendes.

Til nr. 7

Det fremgår af § 5 a, stk. 4, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for begravelsesmyndigheden.

Det foreslås, at »meddelelse« ændres til »anmodning« i *§ 5 a, stk. 4.*

Forslaget vil medføre, at det herefter fremgår af begravelseslovens § 5 a, stk. 4, at en digital anmodning anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for begravelsesmyndigheden.

Der er tale om en sproglig præcisering af bestemmelsen, som vedrører modtagelse af digitale anmodninger om begravelse eller ligbrænding. Forslaget medfører ikke materielle ændringer i bestemmelsens anvendelsesområde.

Til nr. 8

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at ved kirkelig begravelse fastlægges begravelseshandlingens forløb af præsten efter forhandling med den, der ønsker begravelsen eller ligbrændingen foretaget.

Det fremgår af begravelseslovens § 11, stk. 2, at når en præst i folkekirken medvirker, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual.

Det fremgår af § 8, stk. 2, 2. og 3. pkt., i bekendtgørelse om begravelse og ligbrænding, at ved ligbrænding skal jordpåkastelsen foregå inden

brændingen. Undtagelse herfra kan dog ske, når præsten finder, at omstændighederne taler derfor.

Folkekirkens jordpåkastelsesritual er senest autoriseret ved kgl. resolution af 12. juni 1992, og bekendtgjort ved bekendtgørelse nr. 841 af 8. oktober 1992.

Begravelsesloven indeholder ikke udtrykkelig bestemmelse om, hvor begravelses- eller bisættelseshandlingen skal finde sted, når der medvirker en præst i folkekirken. Med henvisning til punkt IV 2a i cirkulære nr. 220 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding er det forudsætningsvist antaget, at handlingen skal finde sted enten i kirken, i kapellet eller på kirkegården.

Det fremgår af det vejledende afsnit i ritualbogen vedrørende begravelse, at ved jordfæstelse afsluttes med jordpåkastelse på kirkegården. Hvor det er skik eller nødvendigt, kan jordpåkastelsen ved graven gå forud for gudstjenesten i kirken. Ved bisættelse foretages jordpåkastelse i kirken eller kapellet.

Det foreslås, at *§ 11, stk. 2*, nyaffattes. Det vil herefter fremgå af begravelseslovens § 11, stk. 2, at når en præst i folkekirken medvirker ved begravelsen, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual, og begravelseshandlingen skal finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården, jf. dog stk. 3 og 4.

Forslaget vil medføre, at ved kirkelig begravelse, hvor en præst i folkekirken medvirker, skal begravelseshandlingen foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual. Forslaget vil medføre en videreførelse af gældende ret. Folkekirkens jordpåkastelsesritual er senest autoriseret ved kgl. resolution af 12. juni 1992, og bekendtgjort ved bekendtgørelse nr. 841 af 8. oktober 1992, og omfatter 1. lovprisning, 2. jordpåkastelsen, 3. Fadervor og 4. Velsignelsen.

Forslaget vil medføre, at jordpåkastelsen skal ske i overensstemmelse med ritualet, jf. bekendtgørelsens pkt. VI, hvorefter præsten kaster jord på kisten tre gange, imens jordpåkastelsesordene fremføres. Dette medfører, at jordpåkastelsen ved ligbrænding skal ske inden brændingen, jf. dog den foreslåede § 11, stk. 3 i begravelsesloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 9. Forslaget vil endvidere medføre, at jordpåkastelsen kan finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården. Forslaget vil medføre en videreførelse af reglen om, at

jordpåkastelsesritualet skal anvendes ved enhver kirkelig begravelse hvor en præst i folkekirken medvirker, uanset om der er pårørende til sted eller ej.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvorefter det foreslås, at præsten kan tillade, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, hvis omstændighederne taler derfor.

Forslaget vil endvidere medføre, at begravelseshandlingen ved kirkelig begravelse skal finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården. Der er tale om en lovfæstelse af gældende praksis.

Ved begravelseshandlingen forstås højtideligheden i forbindelse med kirkelig begravelse og bisættelse.

Ved en kirkegård forstås alle folkekirkelige kirkegårde, herunder folkekirkelige kirkegårde, der er kommunalt bestyrede.

Den foreslåede ændring skal læses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 9, hvorefter der vil blive indsat hjemmel til, at biskoppen kan tillade, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården. Den foreslåede henvisning til § 11, stk. 3, i den foreslåede § 11, stk. 2, vil herefter medføre, at det vil være hovedreglen, at begravelseshandlingen skal finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården, idet biskoppen dog efter den foreslåede § 11, stk. 3, vil få mulighed for at tillade, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården.

Til nr. 9

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at ved kirkelig begravelse fastlægges begravelseshandlingens forløb af præsten efter forhandling med den, der ønsker begravelsen eller ligbrændingen foretaget.

Det fremgår af begravelseslovens § 11, stk. 2, at når en præst i folkekirken medvirker, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual.

Det fremgår af § 8, stk. 2, 2. og 3. pkt., i bekendtgørelse om begravelse og ligbrænding, at ved ligbrænding skal jordpåkastelsen foregå inden brændingen. Undtagelse herfra kan dog ske, når præsten finder, at omstændighederne taler derfor.

Begravelsesloven indeholder ikke udtrykkelig bestemmelse om, hvor begravelses- eller bisættelseshandlingen skal finde sted. Med henvisning til punkt IV 2a i cirkulære nr. 220 af 1. december 1975 om begravelse og ligbrænding er det forudsætningsvist antaget, at handlingen skal finde sted enten i kirken, i kapellet eller på kirkegården.

Det fremgår af det vejledende afsnit i ritualbogen vedrørende begravelse, at ved jordfæstelse afsluttes med jordpåkastelse på kirkegården. Hvor det er skik eller nødvendigt, kan jordpåkastelsen ved graven gå forud for gudstjenesten i kirken. Ved bisættelse foretages jordpåkastelse i kirken eller kapellet.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 11, stk. 3*, hvorefter biskoppen kan tillade, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, hvis omstændighederne taler derfor. Biskoppens afgørelse er endelig.

Forslaget vil medføre, at biskoppen får kompetence til at tillade, at begravelseshandlingen ved en kirkelig begravelse kan finde sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på en kirkegård.

Forslaget vil medføre indførelse af en undtagelse til udgangspunktet i begravelseslovens § 11, stk. 1, hvorefter begravelseshandlingens forløb fastlægges af præsten efter forhandling med den, der ønsker begravelsen eller ligbrændingen foretaget.

Forslaget vil derudover medføre, at der indføres en mulighed for at fravige den foreslåede § 11, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter begravelseshandlingen ved kirkelig begravelse skal finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården.

Forslaget medfører ikke, at det vil kræve tilladelse fra biskoppen, hvis begravelseshandlingen skal finde sted både i kirken eller kapellet og på kirkegården.

Forslaget vil endvidere medføre, at biskoppens afgørelse er endelig. Såfremt biskoppen meddeler afslag på en anmodning om, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, kan denne afgørelse således ikke påklages til kirkeministeren. Baggrunden herfor er, at en yderligere sagsbehandling i ministeriet vil medføre en uhensigtsmæssig forsinkelse af planlægningen af begravelseshandlingen.

Ved begravelseshandlingen forstås højtideligheden i forbindelse med kirkelig begravelse og bisættelse.

Ved en kirkegård forstås alle folkekirkelige kirkegårde, herunder folkekirkelige kirkegårde, der er kommunalt bestyrede.

De omstændigheder, som kan tale for, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, vil fx kunne være situationer, hvor afdøde har doneret sin krop til lægevidenskaben, og hvor universitetet skal modtage liget inden for få dage efter dødsfaldet. Der vil endvidere kunne være tale om situationer, hvor kirken er midlertidigt lukket, hvor afdøde skal nedsættes på en kommunal urnebegravelsesplads, eller hvor der forventes mange deltagere til begravelseshandlingen, og hvor der ikke kan findes en tilstrækkelig rummelig kirke, kapel eller kirkegård inden for rimelig afstand. Begravelseshandlingen kan herefter holdes i et uindviet rum, eventuelt i fri luft fx på en kommunal urnebegravelsesplads, hvis biskoppen giver tilladelse hertil. Begravelseshandling på en kommunal urnebegravelsesplads vil udover biskoppens tilladelse kræve, at begravelsespladsen giver mulighed for begravelseshandling på den pågældende begravelsesplads.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 11, stk. 4*, hvorefter præsten ved ligbrænding kan tillade, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, hvis omstændighederne taler derfor. Præstens afgørelse kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.

Forslaget vil medføre, at præsten får kompetence til ved ligbrænding at tillade, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, hvis omstændighederne taler derfor. Den foreslåede bestemmelse finder anvendelse ved kirkelig begravelse, hvor en præst i folkekirken medvirker.

Forslaget vil endvidere medføre, at såfremt præsten meddeler afslag på en anmodning om jordpåkastelse efter kremering, kan denne afgørelse påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig. Biskoppens afgørelse kan således ikke påklages til kirkeministeren.

Forslaget vil derudover medføre, at der indføres en mulighed for at fravige den foreslåede § 11, stk. 2, i lovforslagets § 1, nr. 8, hvorefter begravelseshandlingen ved kirkelig begravelse skal foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual.

Det forventes, at den foreslåede bestemmelse vil have et snævert anvendelsesområde. De omstændigheder, som kan tale for, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, vil fx være de situationer, hvor asken af et lig, der er brændt i udlandet uden forudgående jordpåkastelse, føres til Danmark for at jordfæstes, eller hvor der er andre særlige forhold vedrørende afdøde eller pårørende, som gør det nødvendigt at foretage ligbrænding før begravelseshandlingen finder sted, herunder fx hvis der er nære pårørende, som først kan deltage ved begravelseshandlingen på et senere tidspunkt pga. akut sygdom, udlandsophold eller lignende.

Til nr. 10

Det fremgår af § 16, stk. 1, i lov om begravelse og ligbrænding (herefter begravelsesloven), at kirkeministeren kan tillade anlæg af kommunale begravelsespladser. På sådanne begravelsespladser skal der af kommunen opføres mindst ét begravelseskapel, medmindre der alene skal ske urnenedsættelse på begravelsespladsen. Folkekirkens præster og præster i trossamfund uden for folkekirken kan foretage begravelse på pladsen.

Bestemmelsen anvendes i praksis til at tillade anlæg af kommunalt drevne urnebegravelsespladser (også benævnt skovbegravelsespladser).

Det foreslås, at der indsættes et nyt *§ 16, stk. 1, 2. pkt.,* hvorefter kirkeministeren ved meddelelse af tilladelse til anlæg af kommunale begravelsespladser kan lægge vægt på behovet for begravelsespladser i kommunen.

Der er tale om en videreførelse og en kodificering af gældende praksis.

Forslaget vil medføre, at det herefter fremgår direkte af ordlyden af begravelseslovens § 16, stk. 1, at kirkeministeren, i forbindelse med behandling af ansøgninger om anlæg af kommunale begravelsespladser, kan foretage en vurdering af behovet for begravelsespladser i kommunen og i den forbindelse inddrage oplysninger om, hvorvidt kommunen allerede har etableret kommunale begravelsespladser, hvor der fortsat er ledig kapacitet.

Forslaget vil derudover medføre, at Sundheds- og Kirkeministeriet i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om etablering af en kommunal begravelsesplads i en kommune, der allerede har etableret en kommunal begravelsesplads, hvor der er ledig kapacitet, vil foretage en vurdering af, om den ansøgte nye kommunale begravelsesplads adskiller sig fra den eksisterende kommunale begravelsesplads ved at have en anden indretning eller

imødekomme et behov, som ikke imødekommes på den eksisterende begravelsesplads.

Forslaget vil endvidere medføre, at såfremt der inden for kommunen allerede er etableret en kommunal begravelsesplads, hvor der er tilstrækkelig kapacitet til det eksisterende behov for begravelsespladser i kommunen, vil ministeriet som udgangspunkt meddele afslag på ansøgningen om etablering af endnu en kommunal begravelsesplads, medmindre den ansøgte nye kommunale begravelsesplads adskiller sig fra den eksisterende kommunale begravelsesplads fx i forhold til beliggenhed.

Forslaget skal ses i sammenhæng med § 9, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, hvorefter folkekirken har pligt til at sørge for, at der er tilstrækkeligt med begravelsesplads på de folkekirkelige kirkegårde til begravelse af sognets beboere, uanset om disse er medlemmer af folkekirken eller ej. I de store byer er begavelsesvæsenet nogle steder udskilt fra kirkens bestyrelse, således at opgaven varetages af kommunen. Der er i disse tilfælde fortsat tale om folkekirkelige kirkegårde, som bestyres af kommunen. Anlæggelse af en kommunal (urne)begravelsesplads er således et frivilligt tilbud, og det er op til den enkelte kommune, om kommunen ønsker at anlægge en kommunal (urne)begravelsesplads som supplement til de folkekirkelige kirkegårde.

Formålet med forslaget er ikke at begrænse kommunernes mulighed for at anlægge kommunale begravelsespladser som et supplement til de folkekirkelige kirkegårde, men derimod at kodificere praksis for behandling af ansøgninger om anlæg af kommunale begravelsespladser.

Forslaget medfører ikke i øvrigt ændringer i forhold til behandlingen af ansøgninger om tilladelse til anlæggelse af kommunale begravelsespladser. Ansvaret for drift og vedligeholdelse af kommunale begravelsespladser påhviler således fortsat vedkommende kommune, ligesom det vil være kommunen, der fastsætter betalingen for benyttelse af begravelsespladsen i form af takster for begravelse og vedligeholdelse m.v. Regler om bestyrelse, tilsyn og benyttelse m.v. skal fortsat fastsættes i en af kirkeministeren stadfæstet vedtægt eller i særlige tilfælde på anden måde efter kirkeministerens nærmere bestemmelse, jf. begravelseslovens § 16, stk. 4.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 1, vedrørende frit kirkegårdsvalg, der forventes at medføre øgede muligheder for begravelse på en folkekirkelig kirkegård uden for bopælssognet og dermed flere

valgmuligheder for alle borgere uanset religiøst tilhørsforhold i forhold til begravelse på landets folkekirkelige kirkegårde.

*Til § 2*

Til nr. 1

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at sognets beboere har ret til at blive begravet på kirkegården i det sogn, hvor de bor.

Det fremgår af § 14, stk. 2, at udensognsboende, som har en særlig tilknytning til sognet, ligestilles med indensognsboende. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende 1) tidligere har haft bopæl i sognet, 2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller 3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.

Derudover fremgår det af § 14, stk. 3, at andre udensognsboende end dem, der er nævnt i stk. 2, ligeledes har adgang til at blive begravet på kirkegården. Menighedsrådet kan dog afvise dette, hvis det er nødvendigt ud fra hensynet til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets egne beboere.

Det foreslås, at *§ 14* i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde nyaffattes. Det fremgår herefter af den foreslåede § 14, stk. 1, at enhver har ret til at blive begravet på folkekirkens kirkegårde, jf. dog stk. 2.

Den foreslåede nyaffattelse af § 14, *stk. 1*, vil medføre, at alle uanset bopæl har ret til at blive begravet på en af folkekirkens kirkegårde, jf. dog den foreslåede § 14, stk. 2. Den foreslåede bestemmelse vil herefter medføre, at der som det klare udgangspunkt indføres frit kirkegårdsvalg i Danmark.

Forslaget vil medføre, at retten til at blive begravet på folkekirkens kirkegårde som det klare udgangspunkt ikke længere er knyttet til afdødes bopæl.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse for alle folkekirkelige kirkegårde, herunder kommunalt bestyrede kirkegårde, medmindre der fastsættes andre regler herom i kirkegårdens vedtægt, jf. § 46 i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Der er tale om en ændring af gældende regulering, hvorefter det som det klare udgangspunkt alene er sognets beboere, der har ret til begravelse på

sognets kirkegårde, jf. den gældende § 14, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde.

Forslaget vil ikke medføre en ret til kirkelig betjening for udensognsboende uden særlig tilknytning til sognet. Forslaget medfører således alene ret til begravelse på en hvilken som helst folkekirkelig kirkegård, men ikke en ret til kirkelig betjening som fx kirkelig begravelsesceremoni ved en anden præst end præsten i den pågældendes bopælssogn.

Den foreslåede bestemmelse ændrer ikke ved, at der fortsat vil kunne fastsættes forskellige takster for indensogns- og udensognsboende og ikke-medlemmer. Valgmenighedsmedlemmer vil i relation til takster fortsat skulle betragtes som ikke-medlemmer af folkekirken, da valgmenighedsmedlemmer ikke betaler kirkeskat.

Det forventes, at den foreslåede bestemmelse vil medføre en forenkling af sagsbehandlingen på kirkegårdene, da det herefter vil være det klare udgangspunkt, at enhver har ret til begravelse på kirkegården.

Det foreslås i § 14, *stk. 2*, at menighedsrådet kan afvise at begrave udensognsboende, som ikke har en særlig tilknytning til sognet, hvis det er nødvendigt af hensyn til betjening af sognets egne beboere eller udensogns boende med særlig tilknytning til sognet. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende 1) tidligere har haft bopæl i sognet, 2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller 3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.

Den foreslåede § 14, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, vil medføre en undtagelse fra udgangspunktet i den foreslåede § 14, stk. 1, om frit kirkegårdsvalg.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at indføre hjemmel til, at menighedsrådet kan afvise at begrave udensognsboende uden særlig tilknytning til sognet, hvis en sådan begravelse vil medføre, at kirkegården ikke har kapacitet til begravelse af sognets beboere og udensognsboende med særlig tilknytning til sognet.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 14, stk. 1, om frit kirkegårdsvalg, og medfører, at menighedsrådet alene kan afvise begravelse af udensognsboende uden særlig tilknytning af hensyn til kapaciteten på kirkegården således, at den foreslåede § 14, stk. 1, ikke herved medfører en

pligt for kirkegården til at udvide kirkegårdens areal af hensyn til betjening af udensognsboende uden særlig tilknytning til sognet.

Folkekirkens kirkegårde har som det klare udgangspunkt kapacitet til alle, der ønsker at blive begravet der. Det forventes således, at den foreslåede § 14, stk. 2, alene vil blive relevant at anvende på ganske få kirkegårde i Danmark.

Den foreslåede § 14, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde medfører herefter indførelse af en snæver undtagelse til udgangspunktet i den foreslåede § 14, stk. 1, om frit kirkegårdsvalg, og menighedsrådet skal herefter foretage en konkret vurdering i den enkelte sag af, om afvisning af begravelse af en udensognsboende uden særlig tilknytning til sognet er nødvendigt af hensyn til betjening af sognets egne beboere eller udensognsboende med særlig tilknytning til sognet. Hvis der er tale om en kommunalt bestyret kirkegård, vil det være kirkegårdsbestyrelsen og ikke menighedsrådet, der skal foretage denne vurdering. Med betjening af sognets egne beboere menes alene betjening i form af sikring af begravelseskapacitet på kirkegården til sognets beboere og udensognsboende med særlig tilknytning til sognet og ikke kirkelig betjening som fx begravelseshandling. Menighedsrådet kan således ikke afvise at begrave en udensognsboende uden særlig tilknytning til sognet med den begrundelse, at sognets præst ikke kan foretage den kirkelige begravelseshandling, såfremt der er plads på kirkegården. Det bemærkes i den forbindelse, at spørgsmålet om, hvilken præst, der er forpligtet til at forestå begravelseshandlingen, er reguleret i §§ 6-7 i lov om medlemskab af folkekirken, kirkelig betjening og sognebåndsløsning (herefter medlemskabsloven).

Den foreslåede § 14, stk. 2, *2. pkt.*, medfører en videreførelse af gældende ret i forhold til, hvornår der foreligger særlig tilknytning. Forslaget skal ses i sammenhæng med § 7 i medlemskabsloven.

Den foreslåede § 14, stk. 2, 2. pkt., *nr. 1*, medfører, at der foreligger særlig tilknytning, hvis den udensognsboende tidligere har haft bopæl i sognet. Alle, der tidligere har haft bopæl i det pågældende sogn, har herefter ret til at blive begravet på kirkegården, og begravelse af disse borgere kan således ikke afvises af hensyn til begravelse af sognets egne beboere eller udensognsboende med særlig tilknytning til sognet. Det bemærkes i den forbindelse, at spørgsmålet om, hvilken præst der er forpligtet til at forestå begravelseshandlingen, er reguleret af medlemskabslovens §§ 6-7.

Den foreslåede § 14, stk. 2, 2. pkt., *nr. 2*, medfører, at der foreligger særlig tilknytning, hvis den udensognsboende har nære pårørende, der bor i sognet. Nære pårørende er fx forældre, søskende eller børn. Forslaget medfører herefter, at menighedsrådet ikke kan afvise, at udensognsboende, der har nære pårørende, der bor i sognet, kan blive begravet på kirkegården.

Den foreslåede § 14, stk. 2, 2., pkt., *nr. 3*, medfører, at der foreligger særlig tilknytning, hvis den udensognsboende har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet. Registreret partner sidestilles med ægtefælle, mens samlever ikke er omfattet af bestemmelsen. Forslaget medfører herefter, at menighedsrådet ikke kan afvise, at udensognsboende, der har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet, kan blive begravet på kirkegården.

Til nr. 2

Det fremgår af § 14, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at sognets beboere har ret til at blive begravet på kirkegården i det sogn, hvor de bor.

Det fremgår af § 15, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at retten til udlægning af et gravsted i medfør af § 14, stk. 1 og 2, omfatter erhvervelse af brugsret for en fredningsperiode til et gravsted med en gravplads, hvis der er efterlevende ægtefælle dog med to gravpladser. Dette gælder også i tilfælde, hvor der uden vederlag udlægges gravsted for en ubemidlet afdød, jf. § 16.

Det fremgår af § 15, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at det i vedtægten kan bestemmes, at der mod betaling kan erhverves brugsret til et gravsted for mere end en fredningsperiode, og at et gravsted mod betaling kan udlægges med flere pladser end nævnt i stk. 1.

Det fremgår derudover af § 17, stk. 2, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at hvis den, der har brugsret til et gravsted, ikke sørger for, at det holdes i sømmelig stand, kan det ryddes og besås med græs eller gruslægges i resten af den periode, for hvilken brugsretten er erhvervet (brugsperioden), jf. dog § 18. Gravminder skal dog opbevares indtil brugsperiodens udløb.

Det fremgår endelig af § 17, stk. 3, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at når brugsretten til et gravsted udløber, kan den kræves fornyet mod betaling af et i vedtægten herfor fastsat vederlag, jf. dog § 18.

Cirkulære nr. 168 af 5. august 1977 indeholder vejledning til kirkegårdsbestyrelserne vedrørende de i praksis fulgte regler for brugsret til gravsteder, samt retningslinjer vedrørende udstedelse af gravstedsbreve. Cirkulæret indeholder bl.a. en mulighed for at indbringe kirkegårdsbestyrelsens afgørelser i sager vedrørende brugsret til gravsteder for kirkeministeren. Sundheds- og Kirkeministeriet udtaler sig i den forbindelse alene vejledende i sagerne, og den endelige afgørelse i sager om brugsret til gravsteder henhører således under domstolene, jf. grundlovens § 63.

Det foreslås at indsætte et nyt *§ 17, stk. 4,* i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, hvorefter kirkeministeren kan fastsætte regler om brugsret til gravsteder.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en klar og præcis bemyndigelse til, at kirkeministeren kan fastsætte regler om brugsret til gravsteder.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet ved bekendtgørelse, hvor der vil blive fastsat regler om brugsret til gravsteder på kirkegårde, som finder anvendelse, hvis afdøde ikke havde truffet anden bestemmelser herom ved testamente.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om stiftelse af brugsret til gravsteder, gravstedsbreve, brugsrettens indhold og ophør af brugsret.

Det forventes, at der vil ske en præcisering og en forenkling af de gældende regler til gavn for såvel afdøde og pårørende som den daglige kirkegårdsadministration.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 3, vedrørende hjemmel til at fastsætte regler om klageadgang. Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at kirkegårdsbestyrelsens afgørelse vedrørende brugsret til gravsteder ikke kan påklages til kirkeministeren. Den endelige afgørelse vedrørende brugsret til gravsteder vil herefter ligesom i dag skulle træffes af domstolene, jf. grundlovens § 63.

Til nr. 3

Det fremgår af § 47 a i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om klageadgang.

I § 46 i bekendtgørelse nr. 1813 af 29. december 2025 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde er der fastsat regler om klageadgang for afgørelser truffet efter lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde og

bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde. Det fremgår af § 46, stk. 3, at stiftsøvrighedernes og biskoppernes afgørelser efter lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde samt bekendtgørelsen ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Dog kan biskoppens afgørelser efter bekendtgørelsens § 25, stk. 1, indbringes for Sundheds- og Kirkeministeriet.

Cirkulære nr. 168 af 5. august 1977 indeholder vejledning til kirkegårdsbestyrelserne vedrørende de i praksis fulgte regler for brugsret til gravsteder, samt retningslinjer vedrørende udstedelse af gravstedsbreve. Cirkulæret indeholder bl.a. en mulighed for at indbringe kirkegårdsbestyrelsens afgørelser i sager vedrørende brugsret til gravsteder for kirkeministeren. Sundheds- og Kirkeministeriet udtaler sig i den forbindelse alene vejledende i sagerne, og den endelige afgørelse i sager om brugsret til gravsteder henhører således under domstolene, jf. grundlovens § 63.

Det foreslås, at *§ 47 a* nyaffattes således, at det kommer til af fremgå heraf, at kirkeministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder om, at afgørelser efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en videreførelse af kirkeministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om klageadgang, herunder om, at afgørelser efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, vedrørende indførelse af hjemmel til at fastsætte regler om brugsret til gravsteder. Det forventes, at der i medfør af den foreslåede § 47 a i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde vil blive fastsat regler i bekendtgørelse om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde om, at kirkegårdsbestyrelsens afgørelser om brugsret til gravsteder ikke kan påklages til kirkeministeren. Den endelige afgørelse vedrørende brugsret til gravsteder vil herefter lige som i dag skulle træffes af domstolene, jf. grundlovens § 63.

*Til § 3*

Til nr. 1

Af titlen på lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald fremgår det, at loven omhandler anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Det foreslås, at lovens *titel* affattes således:

»Lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om udstedelse af attester«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 3, nr. 3, hvorefter det foreslås at indføre en bemyndigelse i lovens § 4, stk. 2, til, at kirkeministeren kan fastsætte regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.

Forslaget til nyaffattelse af lovens titel vil herefter medføre, at lovens titel er dækkende for indholdet af loven, der med lovforslagets § 3, nr. 3, også indeholder regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON, fx udstedelse af en Personattest eller en Fødsels- og dåbsattest.

Til nr. 2

Det fremgår af § 1 i lov om anmeldelser af fødsler og dødsfald, at fødsler og dødsfald, der finder sted her i landet eller om bord i skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed derefter er en dansk havn eller lufthavn, skal anmeldes til Den Elektroniske Kirkebog og CPR.

Der foreslås, at »Den Elektroniske Kirkebog og CPR« i *§ 1, stk. 1*, i lov om anmeldelse af lov om fødsler og dødsfald ændres til »personregistreringssystemet PERSON.«

Det fremgår herefter af § 1, stk. 1, at fødsler og dødsfald, der finder sted her i landet eller om bord i skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed derefter er en dansk havn eller lufthavn, skal anmeldes til personregistreringssystemet PERSON.

Personregistreringssystemet PERSON, der er en del af CPR-systemet, indeholder både oplysninger af civil karakter som fx navne og familierelationer og oplysninger af folkekirkelig karakter som fx dåb og konfirmation.

Der er tale om en sproglig ajourføring af bestemmelsen som følge af, at anmeldelse af fødsler og dødsfald i dag er fuldt digitaliseret og sker i personregistreringssystemet PERSON. Ændringen vil ikke medføre materielle ændringer i forhold til anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Til nr. 3

Det fremgår af § 4 i lov om anmeldelser af fødsler og dødsfald, at kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler om afgivelse af anmeldelser, herunder om attester m.v. der skal følge med anmeldelser.

Kirkeministeren har senest udnyttet bemyndigelsen i § 4 til at udstede bekendtgørelse nr. 1144 af 30. september 2010 om anmeldelse af fødsler og bekendtgørelse nr. 1145 af 30. september 2010 om anmeldelse af dødsfald. Disse bekendtgørelser er udstedt som følge af, at det ved en ændring af lovens § 2 ved lov nr. 249 af 23. marts 2010 blev muligt for en jordemor at indsende fødselsanmeldelse elektronisk og tilsvarende for dødsattestudstedende læge at indberette dødsattesten elektronisk. Lovændringen betød endvidere, at forældres pligt til at anmelde fødslen frafaldt.

Reglerne om, hvilke attester der kan udstedes på baggrund af en registrering i folkekirkens ministerialbøger i dag i personregistreringssystemet PERSON fremgår af §§ 8 – 13 i cirkulære nr. 57 af 30. juni 2006 om førelse af folkekirkens ministerialbøger i den elektroniske kirkebog og om udfærdigelse af attester og udskrifter m.v. Praksis vedrørende attester hviler på reglerne i dette cirkulære.

Det foreslås, at *§ 4* nyaffattes. Det vil herefter fremgå af § 4, *stk. 1,* at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om personregisterførernes sagsbehandling efter denne lov.

Den foreslåede ændring medfører en præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen.

Ved anmeldelse af fødsler og dødsfald forstås den anmeldelse af fødsler, der som altovervejende hovedregel foretages af en jordemor, og den anmeldelse af dødsfald, som foretages af en læge via sundhedsvæsenets it-systemer, jf. lovens § 2.

Det er personregisterføreren, der foretager personregistrering i personregistreringssystemet PERSON. En personregisterfører er den myndighedsperson i et sogn eller en sønderjysk kommune, der sagsbehandler sager om personregistrering, herunder anmeldelse af fødsler, navne og dødsfald.

Det forventes, at den foreslåede bemyndigelse vil blive anvendt til at udstede en ny bekendtgørelse, der sammenskriver bekendtgørelse nr. 1144 af 30. september 2010 om anmeldelse af fødsler og bekendtgørelse nr. 1145 af 30. september 2010 om anmeldelse af dødsfald.

Det forventes således, at den foreslåede hjemmelsbestemmelse vil blive udmøntet ved, at kirkeministeren udsteder én ny samlet bekendtgørelse om personregistrering i folkekirken og de sønderjyske personregistre om anmeldelse af fødsler og dødsfald. Det forventes, at der som noget nyt i bekendtgørelsen vil blive fastsat regler vedrørende attester og personregisterførerens sagsbehandling. Det forventes endvidere, at der vil ske en videreførelse af de gældende regler om bl.a. fristen for anmeldelse af fødsler, og hvortil anmeldelse af fødsler og dødsfald skal ske. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat nye regler om klageadgang i forbindelse med afgørelser om anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Der forventes desuden, at der vil blive udstedt et nyt cirkulære om personregistrering i folkekirken. Cirkulæret forventes bl.a. at skulle indeholde nye regler om beredskab, samt en præcisering af reglerne om henholdsvis tilsyn vedr. loggennemgang, verificering, arkivering og opbevaring af dokumenter vedrørende personregistrering, og regler om aflevering af papirministerialbøger til Rigsarkivet.

Det foreslås endvidere, at der indsættes et nyt § 4, *stk. 2*, i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald, hvoraf det vil fremgå, at kirkeministeren fastsætter regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.

Ved en attest forstås et officielt dokument, som er udstedt af en personregisterfører i et sogn eller en sønderjysk kommune på grundlag af aktuelle registrerede oplysninger i personregistreringssystemet PERSON. Dokumentet bekræfter de oplysninger, der fremgår af personregistreringssystemet PERSON.

Forslaget vil medføre, at kirkeministeren får en tydelig hjemmel til at fastsætte regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.

Bemyndigelsen omfatter alle typer af attester, der kan udstedes på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON. Disse attester er attester vedrørende civile oplysninger, herunder fødsels- og personattest, der kan udstedes til borgere, der er fødselsregistrerede i Danmark og personattest, der kan udstedes på baggrund af en registrering til borgere, der ikke er fødselsregistrerede i Danmark, samt attester vedrørende kirkelige oplysninger som fx fødsels- og dåbsattest eller dåbsattest. Derudover omfatter

bemyndigelsen hjemmel til at fastsætte regler om vielsesattester og velsignelsesattester.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet ved bekendtgørelse, hvorefter det vil blive præciseret, hvilke attester en borger har ret til. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om legitimation i forbindelse med udlevering af attest, udfærdigelse af attester, registerindsigt samt regler om klageadgang i forbindelse med rekvisition af attester.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at borgere, som er registreret i personregistreringssystemet PERSON på baggrund af fødsel i Danmark (udenfor Sønderjylland), international fremmedadoption eller surrogataftale godkendt af Familieretshuset, har ret til at få udstedt en fødsels- og personattest. Fødsels- og personattesten svarer i den sammenhæng til et "birth certificate", som udstedes i andre lande. Tilsvarende vil denne gruppe af borgere, der bliver døbt i folkekirken, have ret til at få udstedt en fødsels- og dåbsattest.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at borgere, som er født i udlandet, men registreret i personregistreringssystemet PERSON på baggrund af en anden hændelse, som fx en navneændring efter navneloven fra 2006, har ret til at få udstedt en personattest. Tilsvarende vil denne gruppe af borgere, der bliver døbt i folkekirken, have ret til at få udstedt en dåbsattest.

Den foreslåede bemyndigelse forventes således bl.a. at blive anvendt til at udstede regler om attester til borgere, der ikke er født i Danmark, hvor det vil fremgå, hvilken myndighed der er ansvarlig for registreringen af fx en fødsel eller et navn. Dermed vil det fremgå, at personregisterføreren i sognet ikke er ansvarlig for registreringer foretaget af andre myndigheder, fx borgerservice, i forbindelse med indrejse.

*Til § 4*

Til nr. 1

Det fremgår af § 4, stk. 2, i lov nr. 258 af 28. juni 1920 om Indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske landsdele, at Efter Forhandling mellem Justitsministeren og Kirkeministeren fastsættes der Regler om, i hvilke Tilfælde der skal ske Tilmeldelse fra Personregistrene

til Ministerialbøgerne i det øvrige Danmark, og i hvilke Tilfælde Førerne af Personregistrene skal gøre Tilførsel til disse om Tilmeldelser, der er sket til Ministerialbøgerne. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 572 af 22. november 1977 om anmeldelse af fødsel, navn og dødsfald i de sønderjyske landsdele, hvoraf det bl.a. fremgår, at anmeldelsen af fødsler foretages af barnets forældre eller af sundhedsvæsenet, såfremt fødslen er sket på sygehus eller lignende, og at anmeldelse af dødsfald foretages af afdødes nærmeste pårørende.

Efter kongelig anordning af 3. marts 2006 er ressortansvaret for sager vedrørende § 4, stk. 2, i lov om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske landsdele overført fra justitsministeren til kirkeministeren.

I cirkulære nr. 57 af 30. juni 2006 om førelse af folkekirkens ministerialbøger i den elektroniske kirkebog og om udfærdigelse af attester og udskrifter m.v., er bl.a. fastsat regler vedrørende provstens tilsyn med folkekirkens ministerialbøger, hvorefter der påses, om registreringen er ført i overensstemmelse med gældende regler, om det tekniske udstyr er holdt i forskriftsmæssig stand og opbevares efter forskrifterne, samt om kirkebogsbilag opbevares betryggende, jf. cirkulærets § 7. Cirkulærets bestemmelser om tilsyn omfatter alene tilsyn med personregistrering i folkekirken og ikke tilsyn med civilregistrering i de sønderjyske kommuner.

Det foreslås, at *§ 4, stk. 2,* nyaffattes således, at det kommer til at fremgå, at kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og regler om personregisterførernes sagsbehandling, om tilsyn med civilregistrering og om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.

Den foreslåede ændring medfører en præcisering af bemyndigelsesbestemmelsen.

Det er personregisterføreren i den sønderjyske kommune, der foretager personregistrering i personregistreringssystemet PERSON. En personregisterfører er den myndighedsperson i en sønderjysk kommune, der sagsbehandler sager om personregistrering, herunder anmeldelse af fødsler, navne og dødsfald.

Ved en attest forstås et officielt dokument, som er udstedt af en personregisterfører i en sønderjysk kommune på grundlag af aktuelle registrerede

oplysninger i personregistreringssystemet PERSON. Dokumentet bekræfter de oplysninger, der fremgår af personregistreringssystemet PERSON.

De civile hændelser, der sagsbehandles af de sønderjyske kommuner, omfatter: fødselsregistrering, omsorgs- og ansvarserklæringer, navngivning, navneændring herunder navneændring ved vielse og dødsfaldsregistrering.

Den foreslåede bemyndigelse forventes at blive anvendt til at udstede en ny bekendtgørelse, der sammenskriver bekendtgørelse nr. 572 af 22. november 1977 om anmeldelse af fødsel, navn og dødsfald i de sønderjyske landsdele, bekendtgørelse nr. 1144 af 30. september 2010 om anmeldelse af fødsler og bekendtgørelse nr. 1145 af 30. september 2010 om anmeldelse af dødsfald.

Det forventes, at denne bekendtgørelse sammenskriver reglerne vedrørende anmeldelse af fødsler og dødsfald både for de sønderjyske personregistre og for folkekirken med henblik på en modernisering af reglerne. Det forventes, at der bl.a. vil blive fastsat regler om fristen for anmeldelse af fødsler, og hvortil anmeldelse af fødsler og dødsfald skal ske. Det forventes i den forbindelse endvidere, at der vil blive fastsat regler om klageadgang i forbindelse med afgørelser om anmeldelse af fødsler og dødsfald.

Det forventes herefter, at der vil blive fastsat nye regler om, at anmeldelse af fødsler som altovervejende hovedregel foretages af en jordemor via sundhedsvæsenets it-systemer, og om at anmeldelse af dødsfald foretages af en læge via sundhedsvæsenets it-systemer, samt nye regler om sagsbehandling i forbindelse med anmeldelse af fødsler og dødsfald. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at Sundheds- og Kirkeministeriet mindst hvert andet år fører tilsyn med civilregistreringen i de sønderjyske kommuner. Ved tilsynet skal det påses, at civilregistreringen sker i overensstemmelse med gældende regler.

Forslaget vil endvidere medføre, at kirkeministeren får en generel bemyndigelse til at fastsætte regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.

Bemyndigelsen omfatter alle typer af attester, der kan udstedes på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON. Disse attester er attester vedrørende civile oplysninger, herunder fødsels- og personattest og personattest, samt attester vedrørende kirkelige oplysninger som fx fødsels- og dåbsattest eller dåbsattest. Derudover omfatter bemyndigelsen hjemmel til at fastsætte regler om vielsesattester og velsignelsesattester.

Det forventes, at bemyndigelsen vil blive udmøntet ved bekendtgørelse, hvorefter det vil blive præciseret, hvilke attester en borger har ret til. Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om legitimation i forbindelse med udlevering af attest, udfærdigelse af attester, registerindsigt samt regler om klageadgang i forbindelse med rekvisition af attester.

Det forventes, at der vil blive fastsat regler om, at borgere, som er registreret i personregistreringssystemet PERSON på baggrund af fødsel i Sønderjylland, international fremmedadoption eller surrogataftale godkendt af Familieretshuset, har ret til at få udstedt en fødsels- og personattest. Fødsels- og personattesten svarer i den sammenhæng til et "birth certificate", som udstedes i andre lande.

Det forventes endvidere, at der vil blive fastsat regler om, at borgere, som er født i udlandet, men registreret i personregistreringssystemet PERSON på baggrund af en anden hændelse, som fx en navneændring efter navneloven fra 2006, har ret til at få udstedt en personattest. Det vil i den forbindelse være uden betydning for retten til udstedelse af attest, om personregistreringen er sket i Sønderjylland eller i det øvrige Danmark.

På den baggrund vil kirkeministeren med den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i § 4, stk. 2, i lov om indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske landsdele, bl.a. have mulighed for i en ny bekendtgørelse at udstede regler om attester til borgere, der ikke er født i Danmark, hvor det vil fremgå, hvilken myndighed der er ansvarlig for registreringen af fx en fødsel eller et navn. Dermed vil det fremgå, at det sønderjyske personregister ikke er ansvarlig for registreringer foretaget af andre myndigheder, fx i forbindelse med indrejse.

*Til § 5*

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2027.

Det vil indebære, at de foreslåede nye regler for begravelse og anbringelse af aske, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og 10, den foreslåede præcisering af reglerne for godkendelse af krematorier og kommunale begravelsespladser, jf. lovforslagets § 1, nr. 1 og 10, og nye regler vedrørende frit kirkegårdsvalg, jf. lovforslagets § 2, nr. 1, vil finde anvendelse for begravelser og ligbrændinger fra den 1. juli 2027.

For så vidt angår de foreslåede bemyndigelsesbestemmelser vedrørende opdaterede regler for personregistrering, jf. lovforslagets § 3, nr. 3, og § 4, nr. 1, og brugsret til gravsteder, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, forventes, at der vil blive udstedt administrative forskrifter, der vil træde i kraft umiddelbart efter lovens ikrafttræden.

*Til § 6*

De færøske myndigheder har i 2007 overtaget ansvaret for folkekirken på Færøerne, herunder lovgivningskompetencen på det kirkeretlige område. Grønlands Selvstyre hjemtog administrationen af folkekirken i 2009.

Det følger af § 18 i lov om begravelse og ligbrænding, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men ved kgl. anordning kan sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Loven er ikke sat i kraft for Grønland. Loven er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 885 af 8. december 1999.

Det følger af § 49, stk. 1, i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland og af § 49, stk. 2, følger, at loven ved kgl. anordning kan sættes i kraft på Færøerne med de afvigelser, som de særlige færøske forhold tilsiger. Loven er ikke sat i kraft for Færøerne.

Det følger af § 7 i lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald, at loven ikke gælder for de sønderjyske landsdele, Færøerne og Grønland, men ved kgl. anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Loven er ikke sat i kraft for Grønland. Loven er sat i kraft for Færøerne ved anordning nr. 115 af 1. juli 1989.

Det foreslås med § 6, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland. Det foreslåede vil indebære, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, og at loven heller ikke ved kgl. anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

**Bilag 1**

**Lovforslaget sammenholdt med gældende lov**

| *Gældende formulering* | *Lovforslaget* |
|---|---|
| | **§ 1**<br>I lov om begravelse og ligbrænding, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 12. juni 2023, foretages følgende ændringer: |
| **§ 3.** Ligbrænding skal ske i krematorier, der er godkendt af kirkeministeren. | **1.** *§ 3, stk. 1,* affattes således:<br>»Ligbrænding skal ske i krematorier. Kirkeministeren godkender opførelse, udvidelse og nedlæggelse af krematorier.« |
| *Stk. 2.* Asken skal nedsættes på en af de begravelsespladser, der er nævnt i § 2, stk. 1, eller anbringes på et andet sted, der er godkendt af kirkeministeren. | **2.** I *§ 3, stk. 2,* indsættes som *2. pkt.:*<br>»Kirkeministeren kan fastsætte nærmere regler herom.« |
| *Stk. 3.* --- | **3.** I *§ 3* indsættes efter stk. 3 som nye stykker:<br>*»Stk. 4.* Biskoppen kan tillade, at asken deles i to dele, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde.<br>*Stk. 5.* Biskoppen kan tillade, at urnen med asken nedsættes på privat ejendom. Der kan højst tillades to urner nedsat på den samme private ejendom, og tilladelse til urnenedsættelse kan alene meddeles, når<br>1) der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde, |

| | |
|---|---|
| | 2) den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, er mindst 5000 $m^2$,<br>3) afdøde havde en særlig tilknytning til den private ejendom, som urnen ønskes nedsat på, og<br>4) den private ejendoms ejer meddeler samtykke til, at urnen kan nedsættes på ejendommen.«<br>Stk. 4 bliver herefter stk. 6. |
| *Stk. 4.* Biskoppen kan tillade, at der forholdes med asken på anden sømmelig måde end nævnt i stk. 2 og 3, når der foreligger et bestemt udtalt ønske herom fra afdøde. Biskoppens afgørelse kan påklages til kirkeministeren. Klage skal være indgivet skriftligt, inden 4 uger efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. | **4.** *§ 3, stk. 4, 1. pkt.*, der bliver stk. 6, 1. pkt., ophæves.<br><br>**5.** I *§ 3, stk. 4, 2. pkt.*, der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »Biskoppens afgørelse« til: »Biskoppens afgørelse efter stk. 4 og 5,«. |
| **§ 4. ---** | **6.** I *§ 4* indsættes som *stk. 2:*<br>»*Stk. 2.* Kirkeministeren kan fastsætte regler om begravelse og ligbrænding som fraviger reglerne i kapitel 2, hvis en sådan fravigelse er nødvendig på grund af krig, alvorlige epidemier eller længerevarende brud på forsyningssikkerheden.« |
| **§ 5 a. ---**<br>*Stk. 1-3.* ---<br>*Stk. 4.* En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for begravelsesmyndigheden. | **7.** I *§ 5 a, stk. 4*, ændres »meddelelse« til: »anmodning«. |
| **§ 11. ---** | **8.** I *§ 11, stk. 2*, affattes således: |

| | |
|---|---|
| *Stk. 2.* Når en præst i folkekirken medvirker, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual. | »Når en præst i folkekirken medvirker ved begravelsen, skal begravelseshandlingen dog foretages i overensstemmelse med folkekirkens jordpåkastelsesritual, og begravelseshandlingen skal finde sted i kirken, i kapellet eller på kirkegården, jf. dog stk. 3 og 4.« |
| | **9.** I *§ 11* indsættes efter stk. 2 som nye stykker:<br>*»Stk. 3.* Biskoppen kan tillade, at begravelseshandlingen finder sted andre steder end i kirken, i kapellet eller på kirkegården, hvis omstændighederne taler derfor. Biskoppens afgørelse er endelig.<br>*Stk. 4.* Ved ligbrænding kan præsten tillade, at jordpåkastelsen foregår efter kremering, hvis omstændighederne taler derfor. Præstens afgørelse kan påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.«<br>Stk. 3 bliver herefter stk. 5. |
| **§ 16.** Kirkeministeren kan tillade anlæg af kommunale begravelsespladser. På sådanne begravelsespladser skal der af kommunen opføres mindst ét begravelseskapel, medmindre der alene skal ske urnenedsættelse på begravelsespladsen. Folkekirkens præster og præster i trossamfund uden for folkekirken kan foretage begravelse på pladsen. | **10.** I *§ 16, stk. 1*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:<br>»Kirkeministeren kan ved meddelelse af tilladelse til anlæg af kommunale begravelsespladser lægge vægt på behovet for begravelsespladser i kommunen.« |
| | **§ 2**<br>I lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, jf. lovbekendtgørelse nr. 1156 af 1. september 2016, foretages følgende ændringer: |

| | |
|---|---|
| **§ 14.** Sognets beboere har ret til at blive begravet på kirkegården i det sogn, hvor de bor.<br>*Stk. 2.* Udensognsboende, som har en særlig tilknytning til sognet, ligestilles med indensognsboende. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende<br>1) tidligere har haft bopæl i sognet,<br>2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller<br>3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.<br>*Stk. 3.* Andre udensognsboende end dem, der er nævnt i stk. 2, har ligeledes adgang til at blive begravet på kirkegården. Menighedsrådet kan dog afvise dette, hvis det er nødvendigt ud fra hensynet til den nuværende eller fremtidige betjening af sognets egne beboere. | **1.** *§ 14* affattes således:<br>*»Stk. 1.* Enhver har ret til at blive begravet på folkekirkens kirkegårde, jf. dog stk. 2.<br>*Stk. 2.* Menighedsrådet kan afvise at begrave udensognsboende, som ikke har en særlig tilknytning til sognet, hvis det er nødvendigt af hensyn til betjening af sognets egne beboere eller udensognsboende med særlig tilknytning til sognet. Særlig tilknytning foreligger, hvis den udensognsboende<br>1) tidligere har haft bopæl i sognet,<br>2) har nære pårørende, der bor i sognet, eller<br>3) har forældre, ægtefælle eller børn, der er begravet på en kirkegård i sognet.« |
| **§ 17.** ---<br>*Stk. 1-3.* --- | **2.** I *§ 17* indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:<br>*»Stk. 4*. Kirkeministeren kan fastsætte regler om brugsret til gravsteder.« |
| **§ 47 a.** Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om klageadgang. | **3.** *§ 47 a* affattes således:<br>»Kirkeministeren kan fastsætte regler om klageadgang, herunder om, at afgørelser efter loven eller efter regler fastsat i medfør af loven ikke kan indbringes for højere administrativ myndighed.« |
| | **§ 3**<br><br>I lov nr. 225 af 31. maj 1968 om anmeldelse af fødsler og dødsfald, |

| | |
|---|---|
| | som ændret ved § 12 i lov nr. 279 af 26. maj 1976, lov nr. 235 af 2. april 1997 og § 1 i lov nr. 249 af 23. marts 2010, foretages følgende ændringer: |
| **Lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald** | **1.** Lovens *titel* affattes således:<br>**»Lov om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om udstedelse af attester«.** |
| **§ 1.** Fødsler og dødsfald, der finder sted her i landet eller om bord i skibe eller luftfartøjer, hvis første ankomststed derefter er en dansk havn eller lufthavn skal anmeldes til Den Elektroniske Kirkebog og CPR | **2.** I *§ 1, stk. 1,* ændres »Den Elektroniske Kirkebog og CPR« til: »personregistreringssystemet PERSON.« |
| **§ 4.** Nærmere regler om afgivelse af anmeldelser, herunder om de attester mv., der skal følge med anmeldelser, fastsættes af kirkeministeren. | **3.** *§ 4* affattes således:<br>»**§ 4.** Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og om personregisterførernes sagsbehandling efter denne lov.<br>*Stk. 2.* Kirkeministeren fastsætter regler om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.« |
| | **§ 4**<br><br>I lov nr. 258 af 28. juni 1920 om Indførelse af dansk Personret, Familieret og Arveret i de sønderjyske Landsdele, foretages følgende ændring: |
| **§ 4.** ---<br><br>Efter Forhandling mellem Justitsministeren og Kirkeministeren fastsættes der Regler om, i hvilke | **1.** *§ 4, stk. 2,* affattes således:<br>»Kirkeministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelse af fødsler og dødsfald og regler om |

| | |
|---|---|
| Tilfælde der skal ske Tilmeldelse fra Personregistrene til Ministerialbøgerne i det øvrige Danmark, og i hvilke Tilfælde Førerne af Personregistrene skal gøre Tilførsel til disse om Tilmeldelser, der er sket til Ministerialbøgerne. | personregisterførernes sagsbehandling, om tilsyn med civilregistrering og om udstedelse af attester på baggrund af oplysninger i personregistreringssystemet PERSON.« |